

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

23 mei 2008

GEDACHTEWISSELING

**over de ontwerpen van besluit
van de Vlaamse Regering over de jachtopeningstijden en
de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heren Karlos Callens en Pieter Huybrechts en mevrouw Vera Dua**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Leo Pieters, Stefaan Sintobin,
mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;
de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke
Schauvliege, de heer Jan Verfaillie;
de heren Karlos Callens, Patrick De Klerck, Patrick
Lachaert;
de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim
Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John
Vrancken;
de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren Frans
Peeters, Johan Sauwens;
de dames Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Dominique
Guns;
de heer Ludo Sannen, mevrouw Els Van Weert, de heer Jo
Vermeulen.

Toegevoegde leden:

de heer Jan Peumans;
de heer Rudi Daems.

INHOUD

	Blz.
I. INLEIDENDE UITEENZETTING.....	4
1. Rechtsgrondslag en tijdspad.....	4
2. Doelstellingen en methode.....	6
3. Inhoud van de besluiten.....	7
4. Verdere procedure.....	9
II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN.....	9
1. Algemene bedenkingen.....	9
2. Jacht op zon- en feestdagen.....	13
3. Jacht op kleinwild.....	15
4. Jacht op waterwild.....	17
5. Jacht op grofwild.....	18
6. Jacht op overig wild.....	18
7. Jacht in vogelrijke gebieden.....	19
8. Populatiebeheer verwilderde katten.....	20
9. Schade aan landbouwgewassen.....	21
10. Andere vragen en opmerkingen.....	21
III. ANTWOORD VAN DE MINISTER EN REPLIEKEN.....	22
1. Inleiding.....	22
2. Maatschappelijke aspecten.....	24
3. Jacht op grofwild.....	24
4. Jacht op kleinwild.....	25
5. Jacht op waterwild.....	26
6. Jacht op overig wild.....	26
7. Bijzondere bejaging en bestrijding.....	27
8. Populatiebeheer verwilderde katten.....	27
9. Jacht op zon- en feestdagen.....	28
10. Jacht in vogelrijke gebieden.....	28
11. Andere vragen.....	28
12. Replieken.....	29
Bijlage: Toelichting ontwerpen van Jachtopeningsbesluit en Jachtvoorwaardenbesluit.....	33

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed hield op 10, 17 en 24 april 2008 een gedachtewisseling over de ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering over de jachtopeningstijden en de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend

I. INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw *Hilde Crevits*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, geeft op 10 april 2008 toelichting bij de ontwerpen van besluit betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2008 tot 30 juni 2013 en houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend, zoals ze op 21 maart 2008 door de Vlaamse Regering principieel zijn goedgekeurd.

1. Rechtsgrondslag en tijdsplan

Artikel 4 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 zegt dat de Vlaamse Regering minstens vijfjaarlijks – na advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de in artikel 10, derde lid, van het koninklijk besluit van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 12 april 1977, bedoelde gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwrap – voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het gewest, voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild en voor elke jachtwijze de data van de opening en van de sluiting van de jacht bepaalt.

De besluiten betreffende opening en de sluiting van de jacht moeten volgens hetzelfde artikel ten minste dertig dagen voor de datum van opening van de jacht worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Tijdsplan

Het huidige besluit loopt tot 30 juni 2008. Het nieuwe besluit moet dus einde mei worden gepubliceerd. Zolang er geen besluit is, wordt de jacht niet geopend. In geval van een erg laattijdige publicatie kan het besluit worden vernietigd en wordt de jacht terug gesloten. Er is overigens nog steeds een zaak

daarover aanhangig bij de Raad van State wat betreft het huidige besluit. Bij een gesloten jacht kunnen jagers wellicht schadevergoeding eisen op grond van een legitiem verwachtingspatroon. Bij een gesloten jacht kunnen eigenaars en gebruikers ook wildschade eisen op grond van artikel 25 van het Jachtdecreet.

Dit toont volgens minister Crevits aan dat het wel degelijk belangrijk is dat er, zeker tegen 30 juni 2008, een definitief goedgekeurd besluit van de Vlaamse Regering wordt gepubliceerd.

In januari 2008 werd een eerste versie van het voorontwerp opgesteld, in februari 2008 gevolgd door taal- en technisch nazicht, advies van de Inspectie van Financiën enzovoort. In maart werd in interkabinettenwerkgroepen over de teksten vergaderd en op 21 maart 2008 werd het ontwerp van besluit een eerste keer principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd. De teksten worden nu voorgelegd aan de adviesorganen.

De minister stemde in met een gedachtewisseling in de commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement – na de principiële maar voor de definitieve goedkeuring van de ontwerpen van besluit – omdat de inbreng van de commissieleden op die manier samen met de uitgebrachte adviezen kan worden bestudeerd en eventueel tot bijstellingen aanleiding geven. De bedoeling is de teksten eind april 2008 opnieuw voor te leggen aan de Vlaamse Regering en daarna het advies van de Raad van State te vragen. Daarna volgt de definitieve goedkeuring en de publicatie.

De heer *Jan Verheeke*, raadgever Natuur van minister Hilde Crevits, zal de teksten verder toelichten. Hij gaat daarbij eerst in op alle elementen van de bepaling van artikel 4 van het Jachtdecreet.

Na advies van de betrokkenen

Artikel 4 stelt dat de besluiten pas kunnen worden goedgekeurd na advies van de betrokkenen. De heer Verheeke toont een grafiek waarin de positie van de betrokkenen wordt geschetst aan de hand van drie vragen (zie de bijlage bij dit verslag op bladzijde 37). Welke is de ethische positie van de betrokken groep? Welke is de wetgevingspolitieke strategie? Welk soort beleid willen ze promoten? Het is belangrijk daarmee rekening te houden om de operatie tot een goed einde te brengen. Op de verticale as wordt de ethische dimensie weergegeven, die varieert van natuurgebruik tot natuurbehoud en -bescherming naar dierenwel-

zijn. De wetgevingspolitieke dimensie kan variëren van een loutere reparatie van de huidige regelgeving tot de zogenaamde ‘goldplating’ (strenger zijn dan wat de Europese richtlijnen opleggen), met als tussenpositie een meer systematische aanpak zonder aan goldplating te doen. Het beleid dat wordt gepromoot kan variëren van een beleid van verbod en handhaving naar een beleid van geplande, actieve en/of positieve maatregelen.

De belangrijkste betrokkenen zijn terug te vinden in de adviesraden die in het Jachtdecreet worden opgesomd. Er is de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud. De raadsleden zetelen ten persoonlijke titel maar er zijn leden van Vogelbescherming Vlaanderen in die adviesraad opgenomen, evenals ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en andere raadsleden (wetenschappers, leden van Natuurpunt enzovoort). De leden van de Vlaamse Hoge Jachtraad zetelen eveneens ten persoonlijke titel, maar er is een delegatie van de Hubertusvereniging Vlaanderen en van het INBO naast andere raadsleden. De derde adviesraad is de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad. Het Jachtdecreet zelf verwijst nog naar de gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwraad, maar in feite wordt het advies gevraagd aan de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad waarin vooral vertegenwoordigers van landbouworganisaties zijn opgenomen. Om formeel in orde te zijn wordt voor de zekerheid ook aan de Nationale Landbouwraad advies gevraagd.

De betrokken raden en organisaties hadden reeds een inbreng bij de voorbereiding van de ontwerpen van besluit. Reeds in 2007 ontving het kabinet standpunten. Grosso modo kunnen deze insteken als volgt worden weergegeven. Vogelbescherming Vlaanderen pleit omzeggens voor een verstrengd status quo. Het uitgangspunt is het huidige Jachtbesluit dat op een aantal punten zou worden verstrengd. Natuurpunt zou zich, zo deelt men informeel mee, in principe ook tevreden stellen met een status quo. GAIA (Global Action in the Interest of Animals) focust op de schrapping van elke mogelijkheid tot doding van verwilderde katten. Aan de zijde van de Vlaamse Hoge Jachtraad was er een voorstel van de Hubertusvereniging Vlaanderen met als titel ‘Naar een wildbeheerplan voor Vlaanderen’, dat vooral een grotere responsabilisering van de jagers beoogt. Dit voorstel werd min of meer overgenomen door de Jachtraad. Van de landbouwzijde komt vooral de vraag om de wildschade aan te pakken.

De spreker toont met welke positie deze standpunten overeenstemmen in een grafiek met als assen de ethische, de wetgevingspolitieke en de beleidsdimensie. GAIA ijvert duidelijk voor dierenwelzijn met een verbod op de doding van verwilderde katten. De landbouworganisaties komen, met de vraag wildschade te beperken, eerder naar voor als natuurgebruikers die ijveren voor reparatiewetgeving. Ze hebben geen duidelijke voorkeur voor verbod en handhaving dan wel actieve en/of positieve maatregelen. Vogelbescherming Vlaanderen pleit voor goldplating en Natuurpunt zit vooral op de lijn van natuurbehoud en -bescherming, en neigt dus meer naar een middenpositie. Ook hier blijkt geen duidelijke voorkeur voor verbod en handhaving dan wel actieve en/of positieve maatregelen. De Hubertusvereniging pleit voor een meer systematische aanpak en voor gepland, actief en positief beleid. Uit hun voorstel blijkt ook dat ze gedeeltelijk een sprong gemaakt hebben van natuurgebruik naar natuurbehoud en -bescherming. De niet-georganiseerde jagerij vindt waarschijnlijk veel eerder dat een reparatiewetgeving volstaat maar is voorstander van actieve en positieve maatregelen.

Het was belangrijk bij de voorbereiding van de nieuwe tekst deze uiteenlopende posities te kunnen inschatten. Zoals ook bij de vorige versies van het Jachtopeningsbesluit bleek, is het immers geen eenvoudige opdracht om een besluit te schrijven dat zoveel mogelijk tegemoet komt aan al deze vragen.

Het gehele of een gedeelte van het grondgebied

De besluiten moeten worden genomen voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Een eerste vraag die zich hier stelt, is wat er met de vogelrijke gebieden moet gebeuren: afschaffen, vervangen, de modaliteiten wijzigen of behouden? Intern juridisch advies maakte duidelijk dat deze gebieden afgebakend zijn op basis van criteria die equivalent zijn aan die van de Vogelrichtlijn. Het Vlaamse Gewest heeft het ornitologische belang van deze gebieden dus erkend en hiervoor maatregelen genomen. Voor Europa is het zeer moeilijk, zelfs onmogelijk, deze erkenning terug te schroeven; wel kan over een ander regime worden gepraat.

Een ander knelpunt is de vraag naar een nationaal plan voor de bestrijding van everzwijnen – wat zou impliceren dat er voor gedeelten van het grondgebied een ander regime zou gelden dan voor andere

gedeelten. De huidige juridische constellatie laat dit niet toe. Om gebiedsgericht beleid mogelijk te maken, moet de regelgeving worden gewijzigd.

Een andere vraag is of kan worden gedifferentieerd in functie van wildbeheereenheden (WBE). De Raad van State heeft hier altijd weigerachtig tegenover gestaan. De raad wees op de verenigingsvrijheid, de rechtsgelijkheid en op de beperkingen van het Jachtdecreet, dat geen aanknopingspunt biedt om te differentiëren. Uit juridisch advies blijkt dat het wel mogelijk zou zijn aangezien er in artikel 4 sprake is van “het gehele of een gedeelte van het grondgebied”. Om goede redenen zou dus in een gedeelte van het grondgebied een andere regeling kunnen worden uitgevaardigd dan in andere regio's.

Voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild

Artikel 4 bepaalt verder dat de data van de opening en van de sluiting van de jacht voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild moeten worden bepaald. De spreker geeft een overzicht van de categorieën die in het Jachtdecreet zijn opgenomen: grofwild, kleinwild, waterwild en overig wild. Die worden verder onderverdeeld in soorten (zie figuur op bladzijde 39 van het verslag). Soms wordt ervoor gepleit soorten uit het Jachtdecreet te halen en in het Soortenbesluit, dat wordt genomen in uitvoering van het Natuurdecreet, op te nemen. Deze soorten zijn echter gedefinieerd in een Benelux-afpraak en die afspraak kan niet zonder meer worden gewijzigd.

Op de getoonde figuur is ook aangeduid over welke soorten er discussie bestaat wat de opening en de sluiting van de jacht betreft: evers (grofwild), patrijs (kleinwild), wintertaling, smient, meerkoet, kolgans en kleine rietgans (waterwild) en vos, houtduif, verwilderde kat en steenmarter (overig wild). Voor een aantal genoemde soorten hebben de conflictzones ook te maken met wildschade.

Voor elke jachtwijze

Wat betreft de jachtwijze wordt er niet gedifferentieerd op grond van openings- en sluitingsdata, behalve voor de jacht met de drijfhand.

2. Doelstellingen en methode

Doelstellingen

Na de verkennende fase werden de doelstellingen omschreven. Een eerste doelstelling is de jachtopenings tijden bepalen, zoals voorgeschreven.

Andere doelstellingen zijn: de voorwaarden actualiseren en het debat overzichtelijker en wetenschappelijker maken. Waar mogelijk, moet er een wetenschappelijke onderbouwing zijn om een antwoord te formuleren op de verschillende posities die worden ingenomen. Er moet worden gestreefd naar meer responsabilisering en kwaliteit bij de jacht.

Methode

De vroegere jachtopeningsbesluiten waren telkens gemodificeerde kopies van de vorige besluiten, met een menging van bepalingen over tijden en voorwaarden. Nu wordt gekozen voor twee besluiten. Enerzijds komt er een Jachtopeningsbesluit in de strikte zin van het woord, dat zal handelen over de datums en gebaseerd is op artikel 4 van het Jachtdecreet. Anderzijds komt er een besluit over de voorwaarden, die tot op heden vervat zijn in het Jachtopeningsbesluit maar die gebaseerd zijn op andere artikelen van het Jachtdecreet.

Het voordeel van die keuze is dat de vijfjaarlijkse discussie een beperkter en helderder voorwerp krijgt.

Betere benutting van de typering van de jachtactiviteit

Tot hiertoe ging de discussie vaak over de gewone jacht en bestrijding. Deze twee vormen van jachtactiviteit hebben ook een duidelijke decretale basis, respectievelijk het reeds besproken artikel 4 voor wat betreft de gewone jacht en artikel 22 voor wat betreft de bestrijding.

Ook in de vorige jachtopeningsbesluiten werd echter reeds gebruik gemaakt van een tussenfiguur, met name deze van de bijzondere bejaging. Deze vorm werd gebruikt voor de grauwe gans, Canadese gans, wilde eend, houtduif en het wild konijn. De bijzondere bejaging als tussenoplossing, gebaseerd op artikel 4 van het Jachtdecreet, maakte het mogelijk de voordelen van gewone jacht en bestrijding te combineren. Deze vorm wordt als legitiem aanvaard maar werd tot dusverre niet systematisch uitgewerkt.

De bijzondere bejaging wordt in de voorliggende besluiten wel uitgewerkt, en verbreed qua toepassingsgebied, met name ook als oplossing voor het discussiepunt over de everzwijnen.

Benutting van de wildbeheereenheden

Een betere benutting van de wildbeheereenheden komt tegemoet aan een vraag vanwege de jagerij. Maar ook andere betrokken groepen zijn voorstander van een verstandig wildbeheer en de wildbeheer-

eenheden vormen daartoe een goed instrument. Een betere benutting van dit instrument is volgens het juridisch advies mogelijk op basis van artikel 4 van het Jachtdecreet.

Een voorbeeld daarvan is de jacht op de patrijs. Er wordt voorgesteld de openingstijd te halveren indien niet wordt gejaagd binnen wildbeheereenheden die zich specifiek toespitsen op goed patrijzenbeheer.

In de vogelrijke gebieden wordt de jacht opgeschort voor drie maanden vanaf 15 november, zoals ook in de huidige regeling is bepaald. Maar nu wordt eraan toegevoegd dat de wildbeheereenheden, jachtrecht-houders, natuurverenigingen en landbouworganisaties ter plekke onderling een meer effectief regime kunnen afspreken ter vrijwaring van de te beschermen vogelsoorten. De wildbeheereenheden hebben daarbij een voordeel omdat ze het sneller onderling eens zullen worden over het regime.

Wetenschappelijk advies

Op basis van de beschikbare informatie over de verschillende standpunten werd een wetenschappelijk advies gevraagd aan het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Dat gebeurde aan de hand van vragen over tien onderwerpen: everzwijnen en ander grofwild, patrijzen en hazen, wilde eenden, smienten en meerkoeten, wintertalingen en watersnippen, beheer van leefgebieden, vogelrijke gebieden, overzomerende grauwe ganzen, vossen en steenmarters.

Het INBO heeft op 4 oktober 2007 een genuanceerd en onderbouwd advies gegeven. Het advies bevat weinig of geen definitieve eindconclusies maar geeft een onderbouwd en genuanceerd beeld van de ecologische marges waarbinnen oplossingen kunnen geformuleerd worden. Dat is van belang om een antwoord te kunnen geven op de vragen vanuit de jagerij.

3. Inhoud van de besluiten

De heer Verheeke overloopt nu verder de inhoud van de besluiten.

Grofwild

Wat betreft de jacht op reegeiten en -kalveren is er een constant beleid. De jacht is open van 16 januari tot en met 15 maart.

Ook voor reebokken blijft het beleid constant: de jacht is open van 16 mei tot en met 15 september. Dezelfde periode geldt voor frislingen en overlopers (jonge everzwijnen). Er is een ruime vraag naar populatiebeheer voor deze soort, ook vanwege bijvoorbeeld Vogelbescherming Vlaanderen. Populatiebeheer van evers vereist onder meer het kunnen jagen op zeer jonge dieren, omdat ze zich in gunstige omstandigheden heel snel kunnen voortplanten. Omdat de jacht op reebokken gebeurt vanuit een hoogzit kunnen de jagers ook jonge zwijnen bejagen wanneer de gelegenheid zich voordoet. Dat is het gevolg in de praktijk van de voorgestelde regeling.

Het beleid inzake de jacht op edelherten, damherten, moeflons en wilde zwijnen blijft aangehouden, dat wil zeggen dat de jacht open is van 1 oktober tot 31 december. Nieuw is wel dat bijzondere bejaging van deze soorten mogelijk is in de rest van het jaar, dus van 1 januari tot 30 september. De motivering is dat het eerder uitzonderlijk is dat deze soorten op natuurlijke wijze voorkomen. Over het algemeen wordt aangenomen dat de Vlaamse natuurgebieden te klein zijn voor een duurzame populatie van deze soorten, waardoor ze buiten natuurgebieden gaan en daar schade aanrichten. Voor bijzondere bejaging gelden wel relatief strenge voorwaarden.

De jacht met drijfjonden wordt het hele jaar geopend, maar onder de voorwaarden van het besluit en na speciale toestemming van het ANB. Dit laatste omdat jacht met drijfjonden op grofwild gevaarlijk kan zijn: de opgejaagde dieren kunnen buiten het jachtgebied gaan en daar schade aanrichten.

Kleinwild

De openingstijd van de jacht op de patrijs wordt, zoals reeds vermeld, gehalveerd indien niet wordt gejaagd binnen wildbeheereenheden die zich specifiek toespitsen op goed patrijzenbeheer. De jacht blijft mogelijk van 16 september tot 14 oktober om rechtsongelijkheden tussen wildbeheereenheden te vermijden.

Het uitzonderingsregime voor patrijzen geldt van 1 september tot 31 oktober op voorwaarde dat er drie boedparen zijn per 100 hectare, er een erkende wildbeheereenheid actief is (minstens 1000 ha) en een wildbeheerplan toegespitst op de patrijs. Deze voorwaarden zijn in het openingsbesluit opgenomen, op basis van artikel 4 van het Jachtdecreet, omdat ze rechtstreeks verband houden met de datums.

De jacht op hazen en fazanthennen wordt geopend van 16 oktober tot 31 december. Op fazanthanen, die minder belangrijk zijn voor de voortplanting van de soort, mag worden gejaagd tot 31 januari.

Bijzondere bejaging wordt niet mogelijk gemaakt aangezien deze soorten in het algemeen geen schade veroorzaken. Er is enkel discussie over de bedreiging die fazanten vormen voor de ringslang, een zeldzame soort die in reservaten voorkomt.

De jacht met drijfhonden op kleinwild wordt geopend van 15 september tot 15 januari.

Waterwild

De jacht op grauwe ganzen wordt geopend van 16 augustus tot 30 september, op Canadese ganzen van 16 augustus tot 31 januari en op wilde eenden van 1 september tot 31 januari.

De meest opmerkelijke wijziging voor waterwild betreft de opening van de jacht op de smient en meerkoet: van 13 tot en met 15 november. De opening, die nu meerdere maanden bevat, wordt beperkt tot drie dagen om bestrijding mogelijk te maken. Deze soorten zouden immers schade veroorzaken aan grasland.

Bijzondere bejaging op wilde eenden, grauwe ganzen en Canadese ganzen is mogelijk van 15 juli tot 31 augustus en op kieviten het hele jaar door.

Ook voor waterwild is de jacht met de drijfhond geopend van 15 september tot 15 januari.

Overig wild

De jacht op konijnen en houtduiven wordt in het voorliggende besluit geopend van 16 september tot en met 28 of 29 februari. In het huidige besluit geldt nog een verschillende regeling voor deze twee soorten.

De jacht op de vossen wordt geopend van 1 oktober tot 15 februari. Dat is dezelfde duur als in het huidige besluit maar een maand later, wat nuttig is voor het populatiebeheer in het voorjaar.

Bijzondere bejaging op houtduiven en konijnen is mogelijk de rest van het jaar. De bijzondere bejaging op de vos is geschrapt in de versie die principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Ook voor waterwild is de jacht met de drijfhond geopend van 15 september tot 15 januari.

Jachtvoorwaarden – weidelijkheid

Er mag niet worden gejaagd op graanvelden en dergelijke waar het gewas nog niet of nog maar pas gemaaid is en bij voederplaatsen, bij sneeuw en op wild dat nog niet vliegvlug is.

Een reeks jachtmiddelen is verboden. Daarbij wordt nu ook uitdrukkelijk de duivencarrousel vermeld wat de gewone jacht betreft.

Er geldt een zorgplicht inzake veiligheid voor andere recreanten, met een meldingsplicht voor jagers en een meldingsrecht voor recreanten. Dat laatste heeft te maken met de zondagsjacht.

Jachtvoorwaarden bijzondere bejaging

De bestaande, verspreide voorwaarden die voor de verschillende soorten van bijzondere bejaging gelden, worden veralgemeend voor elke vorm van bijzondere jacht. Er is dus gestreefd naar een rationalisatie van de voorwaarden.

Een voorafgaande (24 uur) en gemotiveerde melding is noodzakelijk. De te voorkomen schade moet aanmerkelijk worden gemaakt en er moet worden aangetoond dat andere methoden zonder afdoende succes werden benut.

Het ANB oefent niet alleen het toezicht uit, maar krijgt ook het recht om bijzondere bejaging te beperken of verbieden.

Jachtvoorwaarden vogelrijke gebieden

Wildbeheereenheden en jachtrechthouders kunnen, in overleg met lokale natuurverenigingen en landbouworganisaties, jachtvrije zones of andere maatregelen voorstellen.

De minister zal de vorm en de voorwaarden bepalen en heeft ook het eindoordeel over concrete voorstellen, na advies van de Minaraad.

Voor zover de vogelrijke gebieden overlappen met Vogelrichtlijngebieden waarvoor instandhoudingsdoelstellingen bepaald zijn, moeten de maatregelen stroken met de instandhoudingsdoelstellingen.

Wanneer niet tot dergelijke aanvaarde afspraken wordt gekomen, is de jacht in vogelrijke gebieden opgeschort van 15 november tot 14 januari.

Specifieke voorwaarden grofwild

Nieuw is dat drijfjacht op grofwild mogelijk wordt onder voorwaarden. Voor frislingen en overlopers wordt aanzitjacht toegestaan. De jacht voor zonsopgang en na zonsondergang wordt mogelijk. Voor bijzondere bejaging is een afschotplan noodzakelijk.

Specifieke voorwaarden kleinwild

Nieuw is dat het wildbeheerplan eenvoudiger wordt. De spreker verwijst daarvoor naar de definities opgenomen in het ontwerp van besluit.

Een potentieel belangrijke vernieuwing is ook dat het ANB de jacht kan sluiten in een jachtterrein als er in dat terrein, in tegenstelling tot omliggende jachtterreinen, onvoldoende maatregelen worden genomen tot verbetering van de wildstand.

Overige voorwaarden: bestrijding

Nieuw is dat er een scheiding is van regulering omwille van redenen van natuurbeheer of regulering voor bestrijding van schade. Bij elk van de twee bestrijdingsvormen komt er een meer systematische beschrijving van de toegelaten middelen. Bestrijding van de verwilderde kat is, in het voorstel, niet mogelijk, alleen regulering. Er zijn expliciete bepalingen over het gebruik van duivencarroussels en kastvallen.

Overige voorwaarden: natuurbeheer en onderzoek

Er zijn afwijkingen van de regulering mogelijk in functie van natuurbeheer en onderzoek. Zoals gezegd, alleen om redenen van natuurbeheer is bestrijding van verwilderde katten mogelijk.

Het ANB heeft vergunningsbevoegdheid. Het wild moet niet alleen worden aangeboden aan het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn) maar er moet ook worden gerapporteerd aan het agentschap. De bepaling over het OCMW is in feite voorbijgestreefd, maar een schrapping ervan veronderstelt een wijziging van het Jachtdecreet.

Overige voorwaarden: handel en vervoer

Er zijn nog andere voorwaarden opgenomen wat de handel en het vervoer betreft. Om dit te rationaliseren, zou het Jachtdecreet moeten worden gewijzigd.

Band met het Jachtdecreet

Volgens de spreker kan een wijziging van het Jachtdecreet worden overwogen. Bij het voorbereiden van de besluiten werd vastgesteld dat een wijziging opportuun zou kunnen zijn voor artikel 4 (openings-tijden), artikel 12 (wildbeheereenheden), artikelen 22 en 33 (bestrijding en regulering) en de artikelen over de handel.

Er zijn ook relaties met het Wildbeheereenhedenbesluit. Wanneer de WBE meer verantwoordelijkheden krijgen, moeten misschien ook de mogelijkheden waarover ze beschikken en de subsidiëring opnieuw worden bekeken. Er is ook een relatie met het Wildschadebesluit, in uitvoering van artikel 25 van het Jachtdecreet, en het Soortenbesluit, in uitvoering van het Natuurdecreet. In het Soortenbesluit zullen de soorten moeten worden beschermd waarvoor de jacht niet geopend is in het Jachtdecreet.

4. Verdere procedure

De voorliggende ontwerpen van besluit zullen, na de advisering in de eerste helft van april 2008, en na bespreking van de adviezen in interkabinettenwerkgroepen, zo snel mogelijk opnieuw aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd met het oog op de adviesvraag aan de Raad van State. Voor einde mei 2008 moet minstens het Jachtopeningsbesluit definitief zijn vastgesteld.

II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

Op 17 april 2008 worden de ontwerpen van besluit besproken in de commissie.

1. Algemene bedenkingen

De heer *Piet De Bruyn* doet vooreerst een aantal vaststellingen. Het debat over de jacht verloopt doorgaans emotioneel en dat is ook de voorbije maanden het geval geweest. Er is volgens het lid een duidelijke tendens dat het maatschappelijke draagvlak voor de jacht kleiner wordt. Recreanten en andere medegebruikers van de open ruimte worden kritischer, organiseren zich en komen op goed gedocumenteerde wijze tussen in het debat. Een andere vaststelling is dat zowel jagers als natuurverenigingen andere argumenten gebruiken dan vroeger het geval was. Jagers

leggen meer de nadruk op het beheer van de wildstand, de bestrijding van schade en het behoud van het ecologische evenwicht. Natuurverenigingen bewegen zich weg van de slogan ‘jacht is moord’ en zoeken meer toenadering naar andere medegebruikers van de open ruimte zoals landbouwers en recreanten.

De heer De Bruyn noemt dit een positieve evolutie, maar ze neemt niet weg dat de discussie verder blijft duren en vaak toch nog met een schrijnend gebrek aan onderbouwde argumenten wordt gevoerd. De toon bij de jagers lijkt ook bitsiger te worden, wat wellicht te verklaren is door de vaststelling dat ze in het defensief worden gedrongen en hun mogelijkheden ingeperkt zien.

Na deze vaststellingen maakt het lid nog enkele bedenkingen ten gronde. De opsplitsing in twee besluiten – respectievelijk over de jachtopening en de jachtvoorwaarden – is een goede zaak. De discussie kan daardoor in de toekomst duidelijker en op meer gerichte wijze verlopen. De heer De Bruyn ziet toch ook enkele belangrijke tekorten, meer bepaald wat betreft de jacht op zon- en feestdagen en de jacht op patrijzen en fazanten (cfr. *infra*).

De heer De Bruyn besluit dat de discussie nog niet afgelopen is en dat ze de volgende jaren kan worden voortgezet. Het is belangrijk te kijken hoe het draagvlak evolueert en welke nieuwe elementen en informatie het meldpunt zal aanbrengen.

De heer *Joris Vandenbroucke* sluit zich aan bij deze algemene appreciatie voor het regeringswerk. De heer De Bruyn heeft op een correcte manier het spanningsveld beschreven waarbinnen de regelgeving tot stand is gekomen. Het lid zelf zal zijn tussenkomst beperken tot het probleem van de jacht op zondag (cfr. *infra*).

De heer *Erik Matthijs* meent dat de ontwerpen van besluit over de jachtopeningstijden en jachtvoorwaarden evenwichtig opgesteld zijn, met aandacht voor het wildbeheer. Het lid zal verder in de bespreking nog specifieke opmerkingen formuleren.

Mevrouw *Vera Dua* bevestigt dat het opstellen van een jachtbesluit geen gemakkelijke opdracht is. De belangen van natuurliefhebbers, recreanten, landbouwers en jagers staan tegenover elkaar en ook dierenwelzijn is belangrijk. De beperkte open ruimte in Vlaanderen maakt dat al die belangen moeilijk met

elkaar te verzoenen zijn. De heer Verheeke heeft in zijn toelichting een goede schets gegeven van de verschillende posities die worden ingenomen. Het debat over jacht is inderdaad ook een ethisch debat. Op die ethische dimensie van het debat lijkt echter een taboe te rusten. Mevrouw Dua heeft er echter geen probleem mee te herhalen dat ze niet begrijpt dat mensen een kick krijgen door een dier te doden. Ze kan wel begrijpen dat mensen graag naar dieren kijken en bijvoorbeeld graag foto's nemen van vogels. Het moet in deze discussie en bij het nemen van beslissingen ook duidelijk zijn dat jagen niet voor iedereen evident is. Meer dan de helft van de Vlamingen is in feite tegenstander van de jacht en begrijpt niet dat mensen dieren doden voor hun plezier. Eigenlijk is maar 26 percent van de Vlamingen voorstander van de jacht.

Mevrouw Dua erkent dat er praktische argumenten zijn om het huidige besluit op te splitsen in een Jachtopeningsbesluit en een Jachtvoorwaardenbesluit. Toch is er de terechte vraag van de Minaraad naar meer omkadering van deze besluiten. Het was immers de bedoeling om tijdens deze legislatuur een Soortenbesluit goed te keuren en het soortenbeleid op meer volwaardige manier uit te bouwen. Er zijn nog andere besluiten die moeten worden genomen, bijvoorbeeld over de wildschade. Dit maakt het moeilijk de voorliggende besluiten helemaal te kaderen. Mevrouw Dua pleit voor een geïntegreerd en geharmoniseerd soortenbeleid waar ook de jacht in kan worden geplaatst.

Voor een aantal soorten is de openingstijd van de gewone jacht beperkt, wat op zich positief is, maar tegelijkertijd wordt meer mogelijk wat bijzondere bejaging betreft. Het lijkt er volgens het lid op dat de voordeur wordt verkleind, maar dat de achterpoortjes groter worden. Indien de mogelijkheden inzake bijzondere bejaging ruim worden ingevuld, en alles lijkt daarop te wijzen, wordt er in feite geen vooruitgang geboekt.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* reageert op de opmerking van de heer De Bruyn dat het maatschappelijk draagvlak voor jacht afneemt. Wanneer men over jacht praat in termen van ‘moord’, zal het maatschappelijk draagvlak inderdaad wel verminderen. Maar de jacht zoals ze nu wordt uitgeoefend, kan ook als ‘wildbeheer’ worden omschreven. Jacht is een passie voor natuur en voor wildbeheer, die uit veel meer bestaat dan op zondag te gaan jagen. Wanneer in die termen over jacht wordt gedacht, verandert de per-

ceptie en kan een heel ander debat worden gevoerd. Er zijn ook heel wat mensen die zagezegd gekant zijn tegen jacht maar een goed wildgerecht wel kunnen appreciëren.

Open Vld is tevreden dat de besluiten alvast de vooropgestelde timing zullen halen. De opsplitsing van het huidige van kracht zijnde openingsbesluit in twee besluiten – enerzijds het eigenlijke openingsbesluit en anderzijds het voorwaardenbesluit – is verhelderend en overzichtelijker.

Mevrouw Van der Borgh kan bevestigen dat er degelijk werk is verricht en dat door het voorbereidende werk van de minister en de kabinetten een consensus kon worden bereikt.

Het lid besluit dat ze zich grotendeels kan vinden in beide voorliggende besluiten. Toch heeft mevrouw Van der Borgh nog talrijke, zowel inhoudelijke als technisch-juridische opmerkingen (cfr. infra).

De heer *André Van Nieuwkerke* wil, los van de discussie over openingstijden en voorwaarden, het belang van de wildbeheereenheden onderstrepen. De WBE moeten versterkt worden. Ondanks een aantal vooroordelen, is er veel goede wil bij de jagers aangesloten bij deze eenheden. Het zou tot een win-situatie kunnen leiden, mocht er een convenant of een andere overeenkomst kunnen worden gesloten tussen de overheid en de wildbeheereenheden. Er kunnen daarbij duidelijke afspraken worden gemaakt met de jagers.

Er zijn bijvoorbeeld wildbeheereenheden die op een verantwoorde manier de patrijzenpopulatie beheren. Met de WBE kunnen ook afspraken worden gemaakt over de zondagsjacht (cfr. infra). Dergelijke lokale samenwerking helpt een vertrouwensrelatie op te bouwen. De wildbeheereenheden kunnen ook bemiddelen bij conflicten over de afbakening van de jachtgebieden. Zonder die bemiddeling moet bij de arrondissementscommissaris een lange procedure worden gevoerd.

De wildbeheereenheden zijn volgens de heer Van Nieuwkerke ook goed geplaatst om de stielbedervers onder de jagers aan te pakken. Indien de wildbeheereenheden over het hele grondgebied van het Vlaamse Gewest actief zouden zijn, zouden er minder problemen zijn met sommige individuele jagers die de regels niet respecteren.

De heer *Bart Martens* beseft dat het opstellen van de voorliggende besluiten een moeilijke evenwichtsoe-

fening was. Het is moeilijk in een dergelijk gevoelig dossier een consensus te bereiken. Algemeen gezien meent het lid dat er stappen vooruit zijn gezet voor het behoud van de biodiversiteit. Hij geeft als voorbeelden het beperken van de jacht op de smient en meerkoet tot drie dagen en de jachtvrije zones in vogelrijke gebieden om de watervogels de nodige rust en foerageergelegenheid te gunnen. Het feit dat daartoe een consensus moet gevonden worden met natuur- en landbouwverenigingen is een goede zaak. Wildbeheereenheden kunnen daarbij hun leden sensibiliseren en een zeker sociale controle uitoefenen.

De heer Martens sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer De Bruyn over de punten die nog voor verbetering vatbaar zijn, bijvoorbeeld inzake de jacht op de fazanten en patrijzen.

Het lid vraagt verder meer uitleg over de figuur van de bijzondere bejaging, die toch een nieuwe invulling krijgt. Biedt het Jachtdecreet een voldoende decretale basis om de figuur van de bijzondere jacht op die manier uit te werken?

Natuurverenigingen merken overigens ook op dat de bijzondere bejaging eerder thuishoort in het Soortenbesluit, dat overeenkomstig het Natuurdecreet nog moet worden genomen. Is er gedacht aan de afstemming tussen besluiten in uitvoering van de jachtwetgeving en de natuurbehoudswetgeving? Wanneer mag het Soortenbesluit worden verwacht? Hoe ver staat het met de instandhoudingsdoelstellingen die in uitvoering van de Europese richtlijnen voor de speciale beschermingszones, de Habitat- en Vogelrichtlijngebieden, moeten worden opgesteld? Het is mogelijk dat deze instandhoudingsdoelstellingen maatregelen vereisen die verder gaan dan wat in consensus kan worden overeengekomen. In de vorige legislatuur werd nog opdracht gegeven om een groot Vlaams Natuurwetboek voor te bereiden. Dat zou coherentie kunnen brengen in de verschillende onderdelen van de natuurbehoudswetgeving en de regels inzake het gebruik van de open ruimte. Dat kan door onderlinge afstemming van het Natuurdecreet, Bosdecreet, Jachtdecreet en andere decreten, bijvoorbeeld het decreet inzake landschappen. Wat is de stand van zaken? Kan het Vlaamse Natuurwetboek nog deze legislatuur worden verwacht?

De heer Martens herinnert aan de discussie over het handhavingsbeleid binnen het ANB. Op het terrein zijn er nog klachten over de aanwezigheid van wachters. Bij de behandeling van het Milieuhandhavingsdecreet was ook afgesproken dat nog deze legislatuur

het toepassingsgebied van dat decreet zou worden uitgebreid van het milieuhygiënerecht naar het milieubeheersrecht. Wat is de stand van zaken? Het heeft volgens het lid immers geen zin om bij besluit nieuwe voorwaarden op te leggen als die op het terrein niet worden gehandhaafd.

De heer *Frans Wymeersch* stelt, na de argumenten van de andere commissieleden te hebben gehoord, vast dat binnen de meerderheid enkele meningsverschillen bestaan over de voorliggende besluiten. De aard van de materie kan dit echter verklaren en misschien ook wel rechtvaardigen. Een algemene opmerking van het lid is dat voortdurend met de term ‘maatschappelijk draagvlak’ wordt geschermd. Het is niet altijd duidelijk wat daaronder moet worden verstaan. Het lijkt er op dat, vaak met goede bedoelingen, een offensief wordt ingezet met het oog op het bevorderen van het natuurbehoud en de natuurliefhebberij. Het lid waarschuwt er echter voor dat de publieke opinie zich dan tegen het natuurbeleid kan keren, zoals ook enkele jaren geleden is gebeurd. Een te eenzijdige regeling kan als een boemerang in het gezicht van de uitvaarder terugkeren.

De heer Wymeersch noemt zichzelf een natuurliefhebber, maar weet dat het gros van de vertegenwoordigers van de natuurliefhebbers het verschil niet eens kent tussen de verschillende soorten kleinwild en waterwild. De echte natuurliefhebbers die dagelijks op het terrein gaan, hebben vaak een andere kijk op de problematiek.

Het is voor de heer Wymeersch positief dat het ANB, in overleg met de jagers, bekijkt in welke mate in het kader van een beheersplan en binnen de gemaakte afspraken aan beheersjacht en bestrijding kan worden gedaan. Het ANB heeft een werkgroep opgericht om te onderzoeken hoe de bestaande jachtpachten zich ontwikkelen en of onder zeer specifieke voorwaarden beheersjacht en bestrijdingsacties ook in de bijna 20.000 hectare domeinbossen van de Vlaamse overheid kunnen worden toegestaan. Voormalig minister van Leefmilieu Kris Peeters heeft ooit geopperd dat hij ervan overtuigd was dat naast de natuurverenigingen de vissers en de jagers ook in de domeinbossen van de Vlaamse overheid een rol inzake beheersjacht en bestrijding te vervullen hebben. Hij heeft dat bevestigd in een actualiteitsdebat in de plenaire vergadering van 8 november 2006. Toenmalig Vlaams volksvertegenwoordiger Hilde Crevits heeft daar volgens het lid toen fel tegen gereageerd. Wat is nu de stand van zaken? Wordt deze optie nog steeds onder-

zocht? Of blijft de huidige minister Hilde Crevits bij haar eerste afwijzende reactie?

Ook de heer Wymeersch pleit voor een werkelijke erkenning en een werkelijk statuut voor de wildbeheereenheden, met rechten en plichten. Het lid heeft de indruk dat de tegenstanders van jacht wel een statuut, en vooral veel rechten, hebben en meent dat de lat gelijk moet worden gelegd.

De heer Wymeersch laat ook opmerken dat het Jachtdecreet stelt dat minstens om de vijf jaar een jachtopeningsbesluit moet worden genomen. De mogelijkheid bestaat dus dat een nieuw besluit wordt genomen vooraleer de termijn van vijf jaar is verstreken. Overweegt de minister van die mogelijkheid gebruik te maken? Het lid vraagt ook de adviezen te mogen ontvangen van de diverse instanties die om advies over de ontwerpen van besluit werden gevraagd.

De heer *Karlos Callens* vindt dat de jacht in functie moet staan van de beheersing van wildschade ter bescherming van de land- en tuinbouwgewassen. Het lid denkt daarbij in eerste plaats aan groenten, fruit en granen. De heer Callens is dan ook tevreden dat de landbouworganisaties nauw betrokken zijn bij de totstandkoming van het besluit.

De heer Callens maakt zich ook zorgen over de invloed van de voorgestelde regels op de wildhandel. Waarom is het niet mogelijk de jacht analoog met Wallonië open te stellen? Het lid stelt deze vraag om twee redenen. Ten eerste waren er in het verleden al meermaals situaties waarbij wildhandelaren nadeel ondervonden van de verschillende openingstijden. In Wallonië kan de wildhandel vroeger van start gaan en dat heeft een economische repercussie voor de Vlaamse wildhandelaren.

Een tweede belangrijke reden is de soorten die voor overlast zorgen. De Interparlementaire Beneluxraad heeft in het verleden aangestuurd op een synchronisatie van de wetgeving in de Benelux voor onder meer de kraai, het everzwijn en de vos. De regeling rond de rechtbekkigen zit vervat in het koninklijk besluit op de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest en is hier nu niet aan de orde, maar voor de vos ziet het lid nog steeds een aanzienlijk verschil met Wallonië (cfr. *infra*).

De heer *Patrick De Klerck* sluit zich aan bij de tussenkomsten van de heer Callens en mevrouw Van der

Borgh. Ook hij kan zich grotendeels vinden in de nieuwe ontwerpen van besluit. Ook de tweedeling in een besluit over de openingstijden en een besluit over de voorwaarden kan de goedkeuring van het lid wegdragen omdat het de transparantie ten goede komt. De minister en haar kabinet hebben goed voorbereidend werk geleverd.

De roep om multifunctioneel gebruik van het buitengebied wordt volgens de heer De Klerck steeds sterker door stijgende recreatiemogelijkheden en het is dan ook een grote uitdaging om alle ruimteclaims te verzoenen. Een voorbeeld daarvan is de regeling voor de jacht op zondag. Het lid kijkt ook uit naar het aangekondigde Soortenbesluit en heeft verder onder meer nog opmerkingen over de jacht in de vogelrijke gebieden en de schade door niet-bejaagbare soorten (cfr. infra).

De heer De Klerck besluit dat in het Jachtvoorwaardenbesluit gestreefd wordt naar meer partnerschappen tussen erkende wildbeheereenheden (met rechten en plichten), natuurverenigingen en landbouworganisaties, om op deze manier een duurzaam evenwicht te zoeken tussen de verschillende doelgroepen en het weidelijk jagen te promoten. Een voorbeeld daarvan is artikel 6 over de jacht in vogelrijke gebieden. In een samenleving waar de druk op de open ruimte steeds groter wordt, is het balanceren op een slappe koord. Niettegenstaande de fractie zich niet kan terugvinden in alle aspecten van de voorliggende teksten, vindt Open Vld het voorliggende voorstel, los van een aantal punctuele opmerkingen, evenwichtig en krijgt het de steun van de fractie.

2. Jacht op zon- en feestdagen

De heer *Piet De Bruyn* heeft bedenkingen bij de voorgestelde regeling voor jacht op zon- en feestdagen, waarover, ook in de media, een ruime discussie is gevoerd. Uiteindelijk is een compromis bereikt tussen de kabinetten, maar het lid blijft erbij dat op zon- en feestdagen idealiter niet zou mogen worden gejaagd. Welk gebruik primeert? Volgens het lid moeten de natuurverenigingen, jeugdverenigingen, recreanten en sporters prioritair, maar niet exclusief, gebruik kunnen maken van de open ruimte. De zon- en feestdagen zijn bijvoorbeeld heel belangrijk voor de activiteiten van natuur- en jeugdverenigingen. Het bereikte compromis bevat een meldingsplicht voor de jacht op zondag. Maar hoe lang op voorhand moet de melding gebeuren en op welke manier kunnen andere

gebruikers te weten komen wat er werd gemeld? Dit moet verder worden verduidelijkt. Ook de Minaraad stelt deze vragen in zijn advies.

Mevrouw *Vera Dua* noemt de in de ontwerpen opgenomen regeling voor zon- en feestdagen een draak. De voorgestelde regeling is een niet-controleerbare tussenoplossing. Het melden van de zondagsjacht wordt een hopeloos moeilijke administratieve oefening. Ofwel wordt ervoor gekozen de jacht op zon- en feestdagen te verbieden en is de regeling voor iedereen duidelijk, ook voor de jagers. Ofwel wordt de jacht toegelaten op zon- en feestdagen en wordt duidelijk gemaakt dat men geen rekening wenst te houden met recreanten en andere gebruikers van de open ruimte. De illusie creëren dat met de voorgestelde regeling een oplossing voor het probleem van de zondagsjacht wordt geboden, is de mensen een rad voor ogen draaien.

Er is wel behoefte aan een goed werkend meldpunt waar conflicten met jagers kunnen worden gemeld. Dergelijke conflicten komen vaak voor en zijn voor de recreanten soms een bijzonder onaangename ervaring. Het lid laat nog opmerken dat Vlaanderen een van de weinige regio's in Europa is waar niet alle bossen op de paden toegankelijk zijn voor het publiek. In andere landen hebben eigenaars niet het recht hun bossen af te sluiten.

De heer *Patrick Lachaert* pleit voor een genuanceerd beeld. Bij een conflict is de visie van beide partijen belangrijk. Er zijn ook recreanten die ervan uit lijken te gaan dat het bos hun eigendom is.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* kan begrijpen hoe de meldingsplicht tot stand is gekomen. In 2005 hebben zich een aantal betreurenswaardige jachtongevallen voorgedaan. Sedert het veiligheidscharter dat de voorganger van de minister heeft afgesloten met de Hubertusvereniging Vlaanderen zijn er echter geen noemenswaardige incidenten meer te melden. Het invoeren van een dergelijke bepaling is volgens het lid zoeken naar spijkers op laag water en wordt door de jagerij onthaald als een pestregel. Bovendien gaan er binnen het Agentschap voor Natuur en Bos stemmen op waaruit blijkt dat niet iedereen binnen het agentschap de meerwaarde van een dergelijke meldingsplicht inziet.

Mevrouw Van der Borgh wil daarbij nog twee verduidelijkingen geven. Ten eerste is het zo dat niet elke zondag op hetzelfde gebied wordt gejaagd. Een

tweede verduidelijking betreft het verbod om op zondag te jagen in Nederland. Bepaalde belangengroepen verwijzen maar al te graag naar dit verbod in Nederland, maar over de grond ervan blijft het opvallend stil. In Nederland is volgens het lid de jacht op zondag verboden om puur godsdienstige redenen. Protestantse groeperingen houden vast aan hun rustdag. Mevrouw Van der Borghet gaat er echter van uit dat de samenleving in Vlaanderen ontvoogd is.

Bovendien stelde de minster in haar persmededeling van 21 maart 2008 dat er een meldpunt zal worden opgericht waarbij particulieren problemen kunnen signaleren. Het lid vreest dat dit een medium zal worden voor tegenstanders van de jacht om ongegronde klachten te uiten tegen de jagerij. Mevrouw Van der Borghet is dan ook geen voorstander van een dergelijk meldpunt en hoopt dat de minister hierop terugkomt. Als het meldpunt er dan toch moet komen, dan zou het zo objectief mogelijk moeten worden opgezet.

Indien een klacht van een particulier binnenkomt bij het ANB zou de klacht volgende elementen moeten bevatten:

- de klacht moet schriftelijk worden ingediend en ondertekend zijn door de klager, met vermelding van zijn naam en adres;
- opgave van de datum en een duidelijke plaatsomschrijving van de feiten (gemeente-straat-gehucht);
- een korte beschrijving van de feiten en de betrokken personen;
- de melding moet door het ANB schriftelijk worden medegedeeld aan de betrokken WBE of jachtgroep ten einde de feiten te kunnen nagaan, ter vrijwaring van de rechten van de beklagde(n).

Slechts indien aan deze vier verplichtingen is voldaan, kan volgens mevrouw Van der Borghet de klacht als ontvankelijk worden beschouwd.

De heer *Joris Vandenbroucke* heeft samen met de heer Bart Martens voorstellen voor het vrijwaren van de zondagsrust gedaan. Het enige doel is een gelijk en conflictvrij medegebruik van de schaarse open ruimte in Vlaanderen mogelijk te maken.

De heer Vandenbroucke is tevreden dat de Vlaamse Regering de zorgplicht van de jachtrechthouders op

een tweeledige manier heeft ingeschreven in de regelgeving. Enerzijds wordt er een meldpunt ingericht waar de jacht op zondag op voorhand moet worden aangekondigd. De Vlaamse Regering heeft nu ook verduidelijkt dat de meldingsplicht slaat op de hele zondag en niet enkel op de namiddag. Anderzijds moet het ANB eventuele conflicten registreren en erover rapporteren aan de minister. Na verloop van een jaar kan op basis daarvan een goede evaluatie worden gemaakt. De voorgestelde regeling is daarom volgens de heer Vandenbroucke een stap in de goede richting.

Het persbericht dat door de Vlaamse Regering werd verspreid, zegt dat het melden van de zondagsjacht het mogelijk moet maken dat ANB de hoeveelheid jachtactiviteiten afstemt op bijvoorbeeld grote wandelactiviteiten. Wanneer de melding echter nog tot 24 uur op voorhand kan gebeuren, is de vraag of ANB op zaterdag nog iets kan ondernemen om de activiteiten op elkaar af te stemmen. Moet uit voorzorg geen langere termijn voor de melding worden bepaald? Wanneer zal het meldpunt concreet worden geoperationaliseerd? Het lid hoopt dat dit tegen de opening van het nieuwe jachtseizoen kan worden gerealiseerd.

De heer Vandenbroucke hoopt verder dat het registreren van de jachtactiviteiten in alle openbaarheid kan verlopen. Indien de melding gebeurt op een gebruiksvriendelijke website kunnen alle gebruikers van de open ruimte nakijken of er jachtactiviteiten zijn gepland en eventueel de activiteiten die ze zelf hebben gepland, aanpassen.

Een andere vraag is welke informatie over conflicten er moet worden geregistreerd, ook met het oog op de aangekondigde evaluatie. Het lid verwijst in dit verband naar de vragen gesteld door mevrouw Van der Borghet. Welke vorm zal de evaluatie aannemen? De heer Vandenbroucke hoopt dat ze kan leiden tot meer maatwerk, zodat bijvoorbeeld in kaart kan worden gebracht waar de jachtdruk eventueel te hoog is en waar gebiedsgerichte openingstijden zijn aangewezen.

De heer *André Van Nieuwerkerke* merkt op dat sterke wilbbeheereenheden ook als voordeel hebben dat de lokale overheid met hen kan overleggen wanneer bepaalde activiteiten van andere verenigingen in het jachtgebied worden georganiseerd. Met het nodige gezond verstand kunnen daarover afspraken worden gemaakt. Lokaal kennen de mensen van verenigin-

gen immers elkaar. Dat lijkt de heer Van Nieuwkerke beter dan ambtenaren te belasten met het uitwerken van een administratieve regeling.

De heer *Bart Martens* sluit zich aan bij de vraag van de heer Vandenbroucke naar openbaarheid van de meldingen inzake zondagsjacht. Op die manier kunnen zachte recreanten, zoals wandelaars, jeugdverenigingen maar ook gezinnen en individuele wandelaars, op voorhand nagaan waar zij ongestoord kunnen gaan wandelen, fietsen, vogels gaan bekijken of andere activiteiten uitoefenen. Ook de heer Martens hoopt dus dat het meldpunt snel zal worden geoperationaliseerd en dat het openbaar is.

Het meldpunt voor conflictsituaties is volgens de heer Martens geen toevluchtsoord voor verzuurde en onverdraagzame burgers, zoals mevrouw Van der Borghet lijkt te veronderstellen. Het is nuttig om conflictsituaties te inventariseren en na verloop van een jaar na te gaan waar er effectief moet worden ingegrepen. Dat kan aanleiding geven tot maatwerk bij het afstemmen van de verschillende vormen van recreatie. In gebieden met vele conflicten kunnen dan maatregelen worden genomen. In andere gebieden zal dit misschien niet nodig zijn, omdat de wildbeheereenheden er in goede verstandhouding met andere recreanten en verenigingen leven.

Mevrouw *Vera Van der Borghet* reageert op het pleidooi van de heer Martens voor het meldpunt. Er bestaat nu al de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de politie of bij de cel Handhaving of zelfs rechtstreeks bij het parket. Dat gebeurt nu reeds vrij frequent. Wat is dan de meerwaarde van een extra meldpunt? Het lid vreest dat het zal evolueren naar een instrument om jagers te pesten.

Ook de heer *Frans Wymeersch* staat kritisch tegenover de voorgestelde regeling voor de jacht op zondag. Na veel discussie is er een meldplicht voor de jagers gekomen en een meldrecht voor de andere gebruikers van de open ruimte, wat volgens het lid moeilijk een gelijke behandeling kan worden genoemd. Eerst werd een verbod gevraagd voor de jacht op zon- en feestdagen. Uiteindelijk werd het verbod afgezwakt tot een meldingsplicht. De teneur blijft echter dat de jacht op zondag zwaar wordt ontmoedigd omdat de jagerij aan een aantal voorwaarden moet voldoen. Jagers hebben volgens het lid meestal een voltijdse baan, waardoor ze in de week aan het werk zijn. Bovendien gaat in de winter de zon

vrij laat op en gaat ze vrij vroeg onder. Er is dus relatief weinig tijd om te jagen, zeker wanneer de jacht in het weekend wordt ontmoedigd. Ook de tijd om aan wildbeheer te doen, is daardoor beperkt en dat blijft niet zonder gevolgen. Op termijn zal volgens het lid nauwelijks nog aan wildbeheer worden gedaan en de gevolgen daarvan zullen zwaarder zijn dan nu wordt voorgespiegeld. Indien de overheid wenst dat aan wildbeheer wordt gedaan, moet ze de consequenties daarvan aanvaarden.

De heer *Patrick De Klerck* stelt dat de roep om multifunctioneel gebruik van het buitengebied steeds sterker wordt door stijgende recreatiemogelijkheden. Het is een grote uitdaging om alle ruimteclaims te verzoeven. Het lid kan dan ook leven met de meldingsplicht voor de jacht op zondag, zij het dat dit een beperking is van wat nu voor de jagers mogelijk is en ook een hoog pestgehalte kent. Ook jagers zijn voor het merendeel mensen die tijdens de week hard werken en in het weekend hun hobby beoefenen. Verder zijn ze zelf vaak ook eigenaar of huurder van een jachtrevier, terwijl vele andere recreanten de aangeboden faciliteiten gebruiken maar zich daarbij niet steeds aan de afgebakende paden houden. Hierdoor kunnen er bijkomende conflicten ontstaan.

3. Jacht op kleinwild

De heer *Piet De Bruyn* weet dat over de jacht op de patrijs lang is gediscussieerd, maar meent dat het beter zou zijn dat deze soort niet bejaagd wordt in de volgende jachtperiode. Het blijft een soort die op Rode Lijst staat en waarvan de populatie zich in precare toestand bevindt. Dat is volgens het lid voldoende duidelijk. De invloed van de jacht op het bestand en de natuurlijke migratie van de patrijs zijn wel voor interpretatie vatbaar. Een moratorium voor de jacht op de patrijs zou een ideaal middel zijn om na te gaan wat de invloed van de jacht op het patrijsbestand is. Maar een ander compromis werd bereikt. Positief is wel dat andere voorstellen, bijvoorbeeld over het rapen van het broedsel van de patrijs, niet langer in het ontwerp van besluit voorkomen.

Ook voor fazanten wordt vastgehouden aan de bestaande regeling. Het lid weet dat niet alle jagers erop uit zijn de regelgeving te ontwijken, maar het gebeurt dat met fazanteneieren, die zogezegd worden geraapt omdat het nest wordt bedreigd, een handeltje

wordt opgezet. De jagersverenigingen zouden ook in eigen rangen orde op zaken moeten stellen wat die praktijk betreft.

De heer *Erik Matthijs* vindt het positief voor de instandhouding van fazanten dat het rapen van fazanteneieren op velden die worden gemaaid en het opkweken en weer uitzetten ervan wordt toegestaan (artikel 26, §2, van het Jachtvoorwaardenbesluit). De fractie van de heer Matthijs vraagt zich af of dit niet beter zou worden uitgebreid naar de patrijs.

Mevrouw *Vera Dua* erkent eerst dat ook het nu geldende besluit geen goede regeling bevat voor de fazanten. Er werd destijds geen goed compromis bereikt. Vijf jaar later moet het mogelijk zijn deze anomalie uit het besluit te halen. Mevrouw Dua is geen voorstander van de fazantenjacht, maar kan zich ook moeilijk voorstellen dat een echte jager er wel voorstander van is. De fazanten werden door de spreker ooit wat oneerbiedig boskiekens genoemd, om aan te tonen dat het schieten van deze dieren geen sportieve bezigheid is. De Raad van State buigt zich momenteel over het huidige Jachtbesluit en alles lijkt erop te wijzen dat de auditeur deze redenering zal volgen. Zoals de heer De Bruyn pleit mevrouw Dua dus voor het sluiten van de jacht op de fazant.

Voor de patrijs verloopt het herstel moeizaam: deze soort is nog altijd erg zeldzaam in vergelijking met vroeger. Dat heeft uiteraard ook te maken met het ontbreken van een ecosysteem en met de ontwikkeling van landbouwactiviteiten. Het vereist nog een langzaam proces om de patrijs terug een plaats te geven in de natuur. Het lid vraagt een duidelijk signaal te geven en de jacht op patrijs stop te zetten. Het genuanceerde advies van INBO bevat ook geen enkele indicatie om de jacht op de patrijs te openen.

Mevrouw *Vera Van der Borcht* is tevreden wat betreft de bejaging van de patrijs. In de lijn van het adagium van het regeerakkoord 'Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen', wordt de responsabilisering bij de jagerij en de wildbeheereenheden gelegd. Het lid feliciteert de minister hiervoor. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen bejaging van de patrijs binnen en buiten het verband van wildbeheereenheden, gekoppeld aan een aantal andere voorwaarden.

In de toelichting staat te lezen dat de belangrijkste populatieregulerende factor bij de patrijs niet de bejaging is maar de overlevingskansen van de kuikens. De teloorgang van het traditionele landschap, het

verdwijnen van lineaire landschapselementen, het gebrek aan ongeploegde stoppelvelden in de winter, het gebruik van pesticiden, de schaalvergroting in de landbouw en de opkomst van monoculturen zorgen ervoor dat het basisvoedsel van de patrijs en hun kuikens, evenals hun nestgelegenheden, schaarser worden.

Open Vld staat volledig achter de variatie in bejaagbare tijd binnen en buiten het verband van de wildbeheereenheden. Tal van WBE in Vlaanderen hebben projecten gestart om opnieuw kleine landschapselementen aan te brengen en algemeen een biotoopverbetering voor de patrijs tot stand te brengen. Door deze projecten wordt vanaf 2002 een duidelijke stagnatie van de patrijsenpopulatie vastgesteld. In de nabije toekomst zijn een aantal WBE van plan convenanten met landbouwers af te sluiten waarin aangestuurd wordt op een pesticidenreductie en het laten vaag liggen van de randen van maïs- en graanvelden gedurende de winter. Dat de wildbeheereenheden beloofd worden voor dit werk, kan hen enkel stimuleren om op de ingeslagen weg verder te gaan. Het kan jagers die niet aangesloten zijn bij een WBE aanzetten zich lid te maken en dezelfde instandhoudingsdoelstellingen en beheersmaatregelen na te streven. Bovendien komen deze initiatieven niet enkel de patrijs ten goede. Ook andere weidevogels, zoals de kievit, de veldleeuwerik, de grutto, de scholekster, de slobbeend en de zomertaling, zullen hier voordelen van ondervinden.

Mevrouw Van der Borcht heeft echter ook nog vragen bij de voorgestelde regeling. Eén van de bijkomende voorwaarden om over te gaan tot een uitgebreide bejaging van twee maanden is het voorkomen van drie broedkoppels per 100 hectare in de wildbeheereenheid. Wordt hiermee bedoeld dat drie koppels per 100 ha aanwezig moeten zijn in elk individueel jachttrevier of geldt dit cijfer als een gemiddelde voor de hele WBE?

Het lid verduidelijkt deze vraag met een voorbeeld. Stel dat een WBE bestaat uit 1000 ha natte meersen en bossen en 2000 ha droge weiden en zanderige akkers. Deze laatste gebieden zijn het favoriete leefgebied van de patrijs. Neem nu dat er op die 2000 ha 80 koppels voorkomen en op die 1000 ha bos en meersen geen enkel, dan wordt het vereiste quotum per 100 hectare niet bereikt en kan de uitgebreide jacht conform artikel 4, §2, van het Jachtopeningsbesluit niet toegestaan worden. Dat zou betekenen dat jagers die een perfect leefgebied hebben voor de patrijs en

daarenboven ijveren voor de instandhouding van de soort, worden gesanctioneerd voor het feit dat er in hun WBE een leefgebied ligt dat niet het leefgebied van de patrijs is.

De vraag is dus of het voorkomen van drie koppels per 100 ha als algemeen gemiddelde voor de hele WBE of enkel als gemiddelde per afzonderlijk jachtrevier moet worden beschouwd. Indien de laatste piste wordt gevolgd, kunnen de jagers uit het voorbeeld op die 2000 ha droge weiden en zanderige akkers wel op patrijs jagen. Indien de eerste interpretatie wordt gevolgd, kan geen enkele jager in die WBE uitgebreid op patrijs jagen.

De heer *André Van Nieuwkerke* onderstreept het belang van de wildbeheereenheden. Er zijn WBE die al jarenlang op een verantwoorde manier voor de patrijzenpopulatie zorg dragen. Ze geven voorlichting aan de jagers en vragen om bijvoorbeeld in bepaalde periodes geen patrijshennen te jagen om de voortplanting niet in gevaar te brengen. Die WBE moeten dan wel vaststellen dat in andere jachtgebieden niet op die zorgvuldige manier met de patrijzenpopulatie wordt omgegaan.

4. Jacht op waterwild

De heer *Piet De Bruyn* vindt de omschrijving “voor meer dan de helft met ijs bedekt” in artikel 14 over de jacht op waterwild onwerkbaar want zeer moeilijk in te schatten en vrijwel niet te controleren. Ook de perimeter van 100 meter langs moerassen, waterplas-sen en waterlopen lijkt te minimalistisch. Verstoring blijft dan zeer gemakkelijk, waardoor een ruimere afstand voor niet-bejaging, bijvoorbeeld 200 meter, logischer lijkt.

Volgens de gegevens van de heer *Erik Matthijs* zou de smient enkel in Oost- en West-Vlaanderen bejaagbaar zijn. De jacht wordt echter slechts geopend voor drie dagen, van 13 tot 14 november. Voor meerkoeten geldt dezelfde periode. Is dit ernstig?

Bijzondere bejaging van wilde eenden, Canadese ganzen, grauwe ganzen, meerkoeten en smienten kan niet op percelen maïs. De heer *Matthijs* informeert naar de reden daarvan.

Ook mevrouw *Vera Dua* vindt de voor de smient voorgestelde regeling merkwaardig. De jacht zal

slechts gedurende drie dagen open zijn en dit lijkt een dubbelzinnige boodschap. Het voorkomen van de smient staat volgens het lid symbool voor het moeilijke herstel van de natuur. Waarom niet de knoop doorhakken en de jacht op de smient schrappen?

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t zegt te begrijpen waarom op de smient en de meerkoet een beperkte reguliere jacht wordt toegestaan (artikel 5, 4° en 5°, van het Jachtopeningsbesluit). Zonder deze zou de bestrijding conform artikel 22 van het Jachtdecreet immers niet mogelijk zijn. Dus moeten er eerst preventieve maatregelen getroffen worden om de schade te beperken. Indien die niet volstaan, kan overgegaan worden tot de bestrijding. Een nadeel is dat de schade zich eerst moet manifesteren en de jager in dat geval aansprakelijk kan worden gesteld voor de schade.

Waarom is geen bijzondere bejaging op deze soorten toegestaan in de lijn van de andere soorten? Het INBO stelt dat een beperkte reguliere jacht op deze soorten geen negatieve gevolgen zal hebben voor de populatie. De smient en de meerkoet zijn niet opgenomen in artikel 7 over de openingstijden van de bijzondere bejaging. In artikel 16 van het Jachtvoorwaardenbesluit staat echter: “de bijzondere bejaging op wilde eenden, Canadese ganzen, grauwe ganzen, meerkoeten en smienten, kan enkel worden uitgeoefend onder de volgende specifieke voorwaarden”. Is er een fout in de tekst geslopen?

Bestreden wild moet tegen aanbodbewijs aangeboden worden aan het OCMW. Mag het OCMW deze soorten wel aanvaarden? Volgens artikel 27 van het Jachtvoorwaardenbesluit is het verboden de smient en de meerkoet in de handel te brengen. Bovendien mag enkel een gekwalificeerd persoon wild afgeven aan een eindverbruiker of aan een erkende wildverwerkingseenheid.

De minister heeft zich naar aanloop van deze moeilijke oefening laten adviseren door het INBO om een duidelijk wetenschappelijke onderbouw te hebben voor de nieuwe besluiten. Mevrouw *Van der Borgh*t vraagt waarom, op basis van het advies van het INBO, geen bejaging is toegestaan op de wintertaling en watersnip, al dan niet gekoppeld aan een beheersplan en een maximum aantal te schieten dieren per dag per persoon (bag-limit) voor die soorten.

De heer *Frans Wymeersch* stelt vast dat men de jacht op de gans wil gelijk schakelen met de jacht op de

wilde eend en de periode van de jacht op de gans wil verlaten. Het lid meent echter dat het beter zou zijn de jacht op de gans vroeger te openen.

De opmerkingen over de jacht op everzwijnen na zonsondergang, gelden ook voor de bejaging en bestrijding van de ganzenpopulatie. Een gans gaat immers ook foerageren vlak na zonsondergang en kan op dat ogenblik op de meest effectieve manier worden benaderd.

5. Jacht op grofwild

Mevrouw *Vera Van der Borgh* laat opmerken dat in de toelichting bij artikel 3 van het openingsbesluit over de everzwijnen staat te lezen dat “omzeggens iedereen het eens is dat, in de meeste gevallen, dergelijke populaties beter zouden verdwijnen.”. Wat verderop staat te lezen dat wordt gekozen voor de piste van het reguleren van de populatie met het oog op een sterke inperking tot en met verdwijning. Het lid herinnert aan de gevolgen en de vormen van overlast die everzwijnen kunnen meebrengen.

In artikel 3 van het ontwerp van openingsbesluit wordt de jacht op de overloper en de frisling toegestaan van 16 mei tot en met 15 september. Waarom wordt de jacht op het everzwijn niet eveneens opengesteld vanaf die datum?

Een ander belangrijk punt is dat everzwijnen hoofdzakelijk nacht- en schemerdieren zijn. In artikel 7, §1, 3°, van het voorwaardenbesluit beperkt de minister de jacht op het everzwijn tot een half uur na de officiële zonsondergang. Niets belemmert de minister echter om de jacht op het everzwijn binnen het kader van artikel 6 van het Jachtdecreet toe te staan tot één uur na de officiële zonsondergang. Juist in dat laatste half uur is de bejaging van het everzwijn het meest efficiënt en net in die periode wordt ze niet toegestaan. Kan de minister toelichten waarom de jacht beperkt wordt tot een half uur na zonsondergang?

Kan de minister toelichten waarom de drijfjacht op het everzwijn bij de bijzondere bejaging beperkt wordt tot de adulten? Waarom worden de frislingen en de overlopers hierbij uitgesloten? Waarom moet in het afschotplan voor everzwijnen een maximum aantal te schieten dieren zijn opgenomen als men wil overgaan tot het laten verdwijnen van het everzwijn uit Vlaanderen?

Het lid meent zich ook te herinneren dat de meeste vergunningen om everzwijnen te schieten die werden

verleend op basis van artikel 135 van het Gemeentedecreet – de burgemeester is immers bevoegd voor het handhaven van de goede orde binnen de gemeente – voor een periode van zes maanden gelden. Kan de minister uitleggen waarom het afschotplan voor de bijzondere bejaging van everzwijnen, conform artikel 10, §2, van het Jachtvoorwaardenbesluit, dan slechts drie maanden geldig is?

In artikel 10, §3, van het voorwaardenbesluit staat dat in specifieke situaties en ten behoeve van het natuurbeheer in het daartoe opgemaakte afschotplan tevens een bijzondere bejaging kan toegestaan worden vanaf één uur na zonsondergang tot één uur voor zonsopgang. Maar wat moet worden verstaan onder die specifieke situaties en “ten behoeve van het natuurbeheer”? Behoud en beheer van kleinwild en niet-bejaagbare grondbroeders gaan zeker niet samen met het voorkomen van everzwijnen. Kan dan worden overgegaan tot de bijzondere bejaging van everzwijnen als zij bijvoorbeeld voorkomen in een streek waar veel zomertalingen broeden? Met de openings tijden die nu worden voorgesteld, lijkt men volgens het lid eerder uit te gaan van een beheer van de everzwijnpopulatie met het oog op een duurzaam beheer en niet van een regulering met het oog op een inperking tot en met verdwijning.

De heer *Frans Wymeersch* sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Van der Borgh over het tijdstip (voor zonsopgang en na zonsondergang) waarop everzwijnen mogen worden bejaagd. Een meer soepele regeling of een verruiming van de bepaling is noodzakelijk.

De heer *Bart Martens* vraagt verder meer uitleg over de figuur van de bijzondere bejaging, die toch een nieuwe invulling krijgt. De specifieke moeilijkheden met de bestrijding van de everzwijnen lijken vooral de aanleiding te zijn. Biedt het Jachtdecreet een voldoende decretale basis om de figuur van de bijzondere jacht op die manier uit te werken? Was het niet mogelijk de decretale bepalingen inzake bestrijding te wijzigen om de everzwijnenproblematiek aan te pakken?

6. Jacht op overig wild

Mevrouw *Vera Van der Borgh* vraagt waarom de jacht op het konijn met de fret verboden is. In artikel 17 van het Jachtvoorwaardenbesluit staat dat de jacht op overig wild enkel is toegestaan met het geweer en de roofvogel. Enkel de bestrijding kan nog met de fret plaatsgrijpen (artikel 20, §1, derde lid).

Volgens artikel 20, §2, mogen grauwe en Canadese ganzen, konijnen en houtduiven het hele jaar door bestreden worden. Voor de vos is echter geen termijn bepaald. Betekent dit dat de bestrijding van de vos ook het hele jaar mogelijk is? In artikel 21 is opnieuw niet bepaald binnen welke termijn de jachtrechthouders, medejachtrechthouders, grondeigenaars, grondgebruikers en bijzondere veldwachters mogen overgaan tot de regulering van de vos en de verwilderde katten.

Moet de vos, als bestreden wild, ook aan het OCMW aangeboden worden op grond van artikel 20, §5, en artikel 24? Wat met het gevaar voor de volksgezondheid wegens de vossenlintworm?

De heer *Karlos Callens* stelt dat de Interparlementaire Beneluxraad in het verleden aangestuurd heeft op een synchronisatie van de wetgeving in de Benelux voor onder meer de vos. Het lid ziet nog steeds een aanzienlijk verschil met Wallonië. Nochtans kunnen belangrijke lessen getrokken worden uit situaties in Nederland, uit de cijfers bekend bij het INBO en uit de adviezen van dit instituut. Als burgemeester wordt de heer Callens regelmatig geconfronteerd met het probleem van schade door vossen bij particulieren. Particulieren worden aangemoedigd kippen te houden om de afvalberg te verkleinen, maar één vos kan op een nacht alle kippen in een hele straat doden. De jagers zouden daarom gedurende een heel jaar moeten kunnen ingrijpen.

7. Jacht in vogelrijke gebieden

De heer *Piet De Bruyn* heeft enkele technische vragen over de jacht in vogelrijke gebieden. In artikel 6, §1, van het Jachtvoorwaardenbesluit is er sprake van gezamenlijk overleg “met de lokale natuurverenigingen en landbouworganisaties”. Waarom dit onderscheid? Logischer lijkt in beide gevallen te spreken van de betrokken organisaties. Wat een betrokken organisatie is, kan verder worden gedefinieerd – bijvoorbeeld als een natuurvereniging die aanpalend aan de wildbeheereenheid een natuurreservaat beheert of mee beheert – want het kan ook niet de bedoeling zijn elke vereniging erbij te betrekken.

Dezelfde paragraaf stelt dat een volledig jachtverbod geldt voor de in overleg bepaalde periode. Overleg gebeurt volgens het ontwerp van besluit tussen wildbeheereenheden en jachtrechthouders. Het lijkt het lid logischer om ook hier de betrokken natuurver-

enigingen en landbouworganisaties bij te betrekken. Waarom gebeurt dit niet?

De wildbeheereenheden en jachtrechthouders kunnen andere beschermingsmaatregelen voorstellen. Ook hier lijkt het logischer om eveneens de betrokken natuurverenigingen en landbouworganisaties die kans te geven.

Dezelfde opmerking geldt voor de paragrafen 3 en 4 van artikel 6. Het is volgens de heer De Bruyn aangewezen daar telkens de betrokken natuurverenigingen en landbouworganisaties bij te betrekken.

De heer *Erik Matthijs* vraagt zich af of de voorgestelde maatregel niet te drastisch is. Volgens het ontwerp van besluit moeten tijdens bepaalde periodes jachtvrije zones worden afgebakend in overleg met natuur- en landbouwverenigingen. Indien er geen akkoord wordt bereikt, wordt de jacht niet geopend. Is het dan niet meer aangewezen een wildbeheerplan op te stellen dat wordt nageleefd?

De heer *Frans Wymeersch* heeft van een jachtrechthouder in de Wase polder, met jarenlange ervaring, vernomen dat er zware problemen zijn in jachtgebieden die grenzen aan natuurgebieden. Omdat in natuurgebieden quasi geen enkele vorm van bejaging mogelijk is op dit ogenblik, heeft dat consequenties tot ver buiten die gebieden, bijvoorbeeld wat de ganzenpopulatie betreft. Zolang de ganzen voldoende kunnen foerageren in de natuurgebieden is er geen probleem. Wanneer dit niet meer kan, strijken ze neer aan de rand daarvan, maar nog steeds in vogelrijke gebieden, waar de jacht aan allerlei voorwaarden is onderworpen. De ganzen richten dan grote schade aan in deze gebieden. Wanneer het niet-bejaagbare diersoorten betreft, kan de landbouwer een schadeclaim bij de overheid indienen. Wanneer het bejaagbare soorten betreft, moet de jachtrechthouder instaan voor de schadevergoeding.

In de vogelrijke gebieden, waar de jacht maar toegelaten is tussen 15 oktober en 15 november, stelt zich ook een probleem wat de bejaging van de haas en de fazant betreft. In die periode staan nog gewassen op de akkers, maïs of bieten bijvoorbeeld, waardoor de jacht in de praktijk bijzonder moeilijk verloopt. De jacht is dus eigenlijk geopend, maar in de praktijk is ze onmogelijk. De Wase polder kent nu al een overpopulatie aan fazanten, wat een risico inhoudt, ook voor andere vogelsoorten. De heer Wymeersch wijst op de ziekten die zich de laatste jaren voordeden onder vogels en pluimvee. De besluiten en regels van de Vlaamse Regering moeten daar rekening mee houden.

Om die redenen pleit de heer Wymeersch voor een werkelijke erkenning en een werkelijk statuut voor de wildbeheereenheden, met rechten en plichten.

Ook de heer *Patrick De Klerck* heeft nog een aantal vragen over de jacht in de vogelrijke gebieden. Bij de toelichting werd vorige week gesteld dat het heel moeilijk is om de vogelrijke gebieden terug te schroeven. Het lid heeft het uitgebreide rapport van het departement Leefmilieu hierover gelezen en erkent dat op de aanduiding terugkomen niet evident is. Er zou eerst duidelijk moeten worden aangetoond dat de vogelrijke gebieden die aangeduid zijn, niet de aangewezen plaatsen zijn voor het doel waarvoor zij werden aangeduid. Thans zijn dergelijke wetenschappelijk onderbouwde studies niet beschikbaar. Het lid denkt dat niemand twijfelt aan het belang van de vogelrijke gebieden en de speciale beschermingszones. Het enige wat wel ter discussie kan staan, is het regime dat in de vogelrijke gebieden geldt. Daarbij heeft het lid een aantal vragen.

De heer De Klerck vreest eigenlijk dat de regeling in deze vogelrijke gebieden dode letter zal blijven en bovendien de werking van en de cohesie binnen de wildbeheereenheden zal ondermijnen. Het lid geeft als voorbeeld een jachtgebied binnen een WBE dat wordt aangewezen als volledig jachtvrije zone. De kans is vrij groot dat de eigenaar of jachtrechthouder zich losmaakt van de WBE. In dat geval kan hij immers nog jagen vanaf de opening van de jacht tot de schorsing op 15 november. In de toelichting werd gesteld dat door de voorgestelde regeling de verantwoordelijkheid bij de jagerij wordt gelegd en dat is inderdaad in de lijn van het regeerakkoord. Het kan echter geenszins de bedoeling zijn de werking van de wildbeheereenheden te ondermijnen. Het zou in dit geval wel een mogelijk neveneffect kunnen zijn.

Met welke lokale natuurverenigingen moet rekening worden gehouden? Met elke groepering van mensen die zich een natuurvereniging noemt of met de erkende terreinbeherende natuurverenigingen? Dezelfde vraag geldt voor de landbouworganisaties. Welke moeten betrokken worden in het overleg?

De heer De Klerck vraagt ook aandacht voor de schade aan landbouwgewassen. Wat met schade door een bejaagbare soort in een volledig jachtvrije zone? De jacht op dat wild is in principe geopend, enkel in de jachtvrije zone wordt vrijwillig niet gejaagd. Kan in dat geval de jager aansprakelijk worden gesteld voor de derving van de inkomsten? Of zal de schade

betaald worden uit het zogenaamde Minafonds? Volgens het lid dringt zich een bijkomende bepaling op.

Indien geen overeenstemming wordt bereikt over de volledig jachtvrije zone kan de jacht op grofwild enkel vanaf zonsopgang tot zonsondergang. Indien in dit vogelrijk gebied everzwijnen voorkomen, vreest het lid nefaste gevolgen voor de fauna. Hele populaties niet-bejaagbare grondbroeders en hun broedsels kunnen ten prooi vallen aan de vraatzucht van het wilde zwijn. De minister kan dan misschien stellen dat de jagers zich kunnen beroepen op de bijzondere bejaging, maar dat is eigenlijk weer een uitzonderingsmaatregel. Het lid vraagt of de minister hiervoor een afwijking kan voorzien.

8. Populatiebeheer verwilderde katten

In de jachtbesluiten wordt over verwilderde katten gesproken, maar volgens mevrouw *Vera Dua* is in de praktijk het onderscheid met andere katten moeilijk te maken. Katten zijn volgens het lid geen wild, ook al kunnen in de natuur verwilderde katten rondlopen. Aangezien het geen echte wildsoort is, nemen deze dieren een andere plaats in dan de andere besproken soorten. Omdat katten eerder als huisdieren worden aanzien, is het doden ervan, zeker met een geweer, niet evident. Tachtig percent van de Vlamingen is dan ook gekant tegen het jagen op katten. Zelfs bij de voorstanders van de jacht is zeven op tien tegen het bejagen van katten. Niettemin zouden in 2006 niet minder dan 7000 katten door jagers gedood zijn. Sommige dieren behoorden wellicht nog toe aan mensen als huisdier. Het is begrijpelijk dat dergelijke praktijken een emotionele reactie uitlokken.

Op een bepaald moment zal moeten worden ingegrepen indien de kat in de natuur schade aanricht. Iedereen, de dierenbescherming inbegrepen, is het er echter over eens dat dit op een preventieve en diervriendelijke wijze moet gebeuren. Er zijn mogelijkheden tot sterilisatie en castratie en er zijn gemeenten die daartoe al initiatieven hebben genomen. Dierenliefhebbers verzamelden intussen tienduizenden handtekeningen tegen de jacht op katten. Mevrouw Dua dringt er dan ook sterk op aan de mogelijkheid die wordt opengelaten om katten te bestrijden met een geweer volledig te schrappen en alles in te zetten op een diervriendelijke en preventieve oplossing.

De heer *Bart Martens* steunt de opmerkingen van mevrouw Dua wat de bestrijding van verwilderde

katten betreft. Het is een moeilijk punt, want het is een feit dat verwilderde katten een bedreiging vormen voor beschermde en andere vogels. Voor het afschieten van verwilderde katten is er echter geen maatschappelijk draagvlak meer. Het besluit vermeldt wel dat het enkel kan indien andere methodes hebben gefaald, maar dan moeten de meer diervriendelijke methodes ook de nodige ondersteuning krijgen. Nu is het afhankelijk van de goede wil van lokale besturen of ze al dan niet sterilisatie- en castratieprogramma's opzetten. Het lid vraagt om een overzicht te krijgen van de initiatieven die lokale besturen nemen en op welke manier ze dit doen. Het verplichten van dergelijke programma's zou immers een federale aangelegenheid zijn, maar niets belet het Vlaamse Gewest om lokale besturen die campagnes opzetten te ondersteunen. De heer Martens hoopt in ieder geval dat de Vlaamse Regering zich nog zal beraden over dit punt. Katten kunnen worden beschouwd als gedomesticeerde dieren en het onderscheid tussen verwilderde katten en huiskatten die zich in de natuur begeven, is niet altijd eenvoudig te maken.

9. Schade aan landbouwgewassen

De heer *Piet De Bruyn* merkt op dat artikel 5 van het Jachtopeningsbesluit bepaalt dat de jacht op smienten open is als het gaat om "schade aan andere landbouwteelten dan permanent grasland". Wat wordt bedoeld met 'schade'? De appreciatiemogelijkheid lijkt het lid veel te ruim en een verduidelijking lijkt aangewezen. Het toevoegen van 'belangrijke' kan een oplossing zijn, al blijft er ook dan ruimte voor discussie.

Bij de jacht op meerkoeten ontbreekt de beperking die bij de jacht op smienten vervat zit in de omschrijving "andere dan permanent grasland". Het zou volgens het lid logisch zijn beide soorten gelijk te behandelen. Ook voor meerkoeten geldt daarom de opmerking dat het moet gaan om 'belangrijke' schade.

De fractie van de heer *Erik Matthijs* vraagt aandacht voor het probleem van de kauwen. Bij het kiemen van het gras komen zwermen kauwen een ravage aanrichten. De kauw is echter een beschermde diersoort die enkel mag worden verjaagd. Verjaagmethodes zijn na verloop van tijd echter weinig efficiënt, zoals de commissie op 29 februari 2008 nog zelf heeft kunnen vaststellen tijdens een werkbezoek aan Ardooie. Een uitzondering bekomen voor het bejagen van de kauw

om redenen van schade duurt te lang, waardoor de schade intussen al is aangericht. Er is ook nog geen schaderegeling. De heer *Matthijs* vraagt zich af of het echt nodig is dat de kauw een beschermde vogel blijft.

Ook de heer *Karlos Callens* dringt aan op een oplossing voor het probleem van de kauwen.

De heer *Patrick De Klerck* kijkt vol verwachting uit naar het Soortenbesluit dat binnenkort zou afgerond worden. Naast duidelijkheid omtrent de kauwen, de spreeuwen, de eksters verwacht het lid ook teksten over de kokmeeuw en de zilvermeeuw. Het lid heeft reeds in oktober 2007 in de commissie aandacht gevraagd voor de problemen met meeuwen, zeker aan de kust (*Hand. Vl. Parl.* 2007-08, nr. C45). De minister heeft toen erkend dat het een belangrijk probleem was, maar sindsdien heeft het lid niets meer vernomen. Intussen zijn er studies beschikbaar waarin een aantal duurzame oplossingen voor het meeuwenprobleem worden voorgesteld.

10. Andere vragen en opmerkingen

Melding bijzondere bejaging

De heer *Karlos Callens* heeft nog vragen bij de melding van de bijzondere bejaging. Een voorafgaande en gemotiveerde melding is noodzakelijk en dat 24 uur op voorhand. Krijgt de melder een ontvangstbevestiging? Volstaat het bewijs dat hij een mailbericht heeft gestuurd?

Nazoecken

De heer *Erik Matthijs* meent dat de jagers over het algemeen goed zijn opgeleid. Maar het gebeurt dat een gewond dier vlucht over de jachtgrens. Het nazoeken van een gekwetst dier is nodig om het dier niet nodeloos te doen lijden. Kan het nazoeken worden geregeld?

Kastvallen

Artikel 20 van het Jachtvoorwaardenbesluit handelt over de voorwaarden waaronder bestrijding kan plaatsvinden. De heer *Piet De Bruyn* stelt dat vanuit natuurverenigingen de expliciete vraag komt om bij de beschrijving van de voorwaarden waaraan de kastval moet voldoen op te nemen dat de vluchtopening, die wettelijk wordt opgelegd, zich moet

bevinden op het niveau van het maaiveld. De dieren hebben immers niets aan een opening die zich weliswaar in de zijwand, maar aan de bovenkant van de kooi, bevindt. Is er een reden waarom deze specifieke voorwaarde niet wordt opgenomen?

Duivencarrousel

Duivencarrousel mogen onder bepaalde voorwaarden toch nog worden gebruikt voor de bestrijding. Volgens mevrouw *Vera Dua* bestaat er echter een Benelux-beschikking die het gebruik ervan verbiedt. Het lid pleit ervoor de mogelijkheid tot het gebruik van dit achterhaalde jachtmiddel volledig te schrappen. Dat zou ook een belangrijk signaal zijn aan de vogelliefhebbers en iedereen die opkomt voor dierenwelzijn.

Voor de heer *Bart Martens* is het verbieden van de duivencarrousel voor de gewone jacht al een goede maatregel, hoewel het voor de bijzondere jacht nog wel kan worden gebruikt. Het is het echter al een stap in de goede richting.

Jacht met honden

Mevrouw *Vera Van der Borcht* laat opmerken dat volgens artikel 3, 3°, van het Jachtvoorwaardenbesluit het gebruik van honden binnen een straal van 50 meter van een vossen- of dassenburcht verboden is. Door de densiteit van de vossen in bebost gebied, en vaak ook door de onwetendheid over een nieuwe burcht, bevinden sommige jagers zich permanent in overtreding als zij bijvoorbeeld op fazanten jagen met hun hond. Het lid zou het artikel 3, 3°, liever aangepast zien in de zin van: “3° het gebruik van honden met het oog op de vossenjacht binnen een straal van vijftig meter rond een vossen- of dassenburcht”. Het is dan snel uit te maken wanneer een jager zich in overtreding bevindt en wanneer niet. Met bijvoorbeeld een pointer of een Duitse draadhaar kan niet aan bouwjacht worden gedaan.

Jacht bij sneeuw

De heer *Erik Matthijs* meent dat de jacht op sneeuwdagen niet te snel moet worden verboden. Bepaalde jaren kan het nog laat sneeuwen, zoals met Pasen 2008 werd aangetoond. Het aantal sneeuwdagen is van jaar tot jaar verschillend maar kan in de weg staan van de uitvoering van het wildbeheerplan.

Wildrapport

Het wildrapport moet jaarlijks tegen 1 april door de jachthouder worden ingediend, anders is er geen opening van het jachtseizoen voor de gronden waarop hij jachtrecht heeft. Dit is volgens de heer *Erik Matthijs* een wel erg strenge bepaling: het niet uitvoeren van het goedgekeurd beheerplan kleinwild, dat geldig is voor vier jaar, kan bijvoorbeeld meer schade berokkenen dan een laattijdige indiening van het jaarlijkse wildrapport.

III. ANTWOORD VAN DE MINISTER EN REPLIEKEN

1. Inleiding

In de vergadering van 17 april 2008 geeft minister *Hilde Crevits* reeds een eerste algemene reactie op de vragen en opmerkingen van de leden.

De minister merkt vooreerst op dat ze de gedachtewisseling in de commissie als verrijkend heeft ervaren. Aangezien het om ontwerpen van besluit gaat, had de Vlaamse Regering ze ook definitief kunnen vaststellen zonder het Vlaams Parlement te raadplegen. Omdat het echter een gevoelige materie betreft en een zo groot mogelijk draagvlak wenselijk is voor de regels inzake jacht, was de insteek van de commissie Leefmilieu nuttig vooraleer de ontwerpen van besluit definitief worden vastgesteld. Vele vragen en opmerkingen van de commissieleden zijn gelijklopend met de adviezen, maar er zijn ook nieuwe bedenkingen gemaakt en nieuwe juridische en technische opmerkingen geformuleerd. De ingediende adviezen zullen aan de commissie worden bezorgd. De opmerkingen in de adviezen en de opmerkingen van de commissie zullen samen worden bekeken vooraleer de dossiers opnieuw aan de regering worden voorgelegd. De minister zal de vragen van de leden zo goed mogelijk beantwoorden, maar uiteindelijk is het Vlaamse Regering die de knoop zal moeten doorhakken.

De minister verwijst naar diverse opmerkingen van leden over de samenhang met andere regelingen, zoals het Soortenbesluit en het besluit inzake de instandhoudingsdoelstellingen. Die opmerkingen zijn terecht en, zoals de heer *Wymeersch* opmerkt, is het inderdaad mogelijk dat de jachtopeningstijden tus-

sentijds moeten worden bijgestuurd. Dit alles neemt niet weg dat er in juni 2008 een nieuw besluit over de openingstijden klaar moet zijn.

Het is verder inderdaad zo dat sommige bepalingen van het Jachtdecreet als verouderd kunnen worden beschouwd. Ook het probleem van de schade moet worden geregeld. Maar wanneer schade wordt veroorzaakt door beschermde diersoorten, zoals bijvoorbeeld de kauw, kunnen de jachtbesluiten die bescherming niet zonder meer ongedaan maken. In het kader van het Soortenbesluit kan naar een oplossing worden gezocht.

Het stemt de minister tevreden dat de commissieleden erkennen dat er degelijk voorbereidend werk is verricht. Er werd niet alleen naar een degelijke wetenschappelijke onderbouwing gestreefd maar voorafgaand werd ook overleg gepleegd met diverse organisaties. Er werd uitgebreid vergaderd in interkabinettenwerkgroepen vooraleer een compromis tot stand kwam.

Enkele leden beweren dat het maatschappelijk draagvlak voor de jacht kleiner wordt, maar de minister wil dat nuanceren en vraagt om de problematiek in een ruimer kader te bekijken. Het Waalse Gewest is bijvoorbeeld vragende partij voor een evenwichtige en gedragen regeling in het Vlaamse Gewest omdat anders de druk in Wallonië vergroot. De minister begrijpt enerzijds de opmerkingen over de zondagsjacht, maar benadrukt anderzijds dat jagers op alle tijdstippen en in alle omstandigheden rekening moeten houden met andere gebruikers en andere activiteiten in het buitengebied. De jacht op zondag verbieden omwille van de veiligheid vindt de minister dan ook een foutief uitgangspunt. Recreanten zijn overigens ook actief op zaterdag en zondagmorgen.

Het meldpunt moet volgens de minister duidelijk maken welke conflicten er zijn en waar die zich voordoen. Nu krijgt het kabinet sporadisch klachten over jagers, zoals er ook sporadisch klachten zijn over het gebruik van veldkanonnen en andere vormen van geluidshinder. De minister wil op een meer nuchtere wijze evalueren waar en welke klachten er zijn maar ook waar er geen klachten zijn. Het kan daarbij niet de bedoeling zijn een overdreven belang te hechten aan anonieme mails. De minister voegt eraan toe dat er nu al wildbeheereenheden zijn die hun planning voor het hele jaar bekendmaken en laten verspreiden via gemeentelijke informatiebladen. Sommige wild-

beheereenheden maken nu al afspraken met jeugdverenigingen. De minister wil dit in de komende periode stimuleren. Het is dus niet de bedoeling de jachtverenigingen te pesten, maar om te komen tot een betere verstandhouding in het buitengebied. In een eerdere versie van het ontwerp van besluit stond nog dat enkel de zondagsjacht na 14 uur meldingsplichtig was, maar in de praktijk bleek het weinig zinvol om met een uurgrens te werken.

Het is een dubbel systeem van melding: jagers moeten de zondagsjacht melden en recreanten kunnen conflicten melden. De minister deelt de bezorgdheid van het agentschap en van bepaalde commissieleden dat dit niet tot administratieve rompslomp mag leiden. Het meldpunt moet op een transparante manier kunnen werken en kan een aanleiding zijn om te bemiddelen in conflictsituaties. Van een conflictbenadering moet worden geëvolueerd naar een verantwoord beheer.

Iedereen in de commissie is vragende partij voor een goed beheer van het wildbestand, maar naargelang de ethische houding die wordt aangenomen tegenover de jacht lopen de standpunten uiteen. Het is de uitdaging van de minister om een zo groot mogelijke consensus te bereiken over een regeling die een verantwoord populatiebeheer mogelijk maakt.

De minister blijft bij het standpunt dat ze eerder als Vlaams volksvertegenwoordiger heeft ingenomen: de recreatieve jacht hoort niet thuis in de domeinbossen. De beheersjacht en bestrijding in de domeinbossen betreffen een andere discussie die nog niet is afgesloten.

Meerdere leden staan positief tegenover de verantwoordelijkheid die aan de wildbeheereenheden wordt gegeven maar vragen om waar nodig de regeling bij te sturen. Ook de jachtverenigingen zijn vragende partij voor meer ondersteuning van de overheid voor de wildbeheereenheden, bijvoorbeeld bij de bemiddeling in conflicten. Enkele leden beklemtoonden ook de goede samenwerking op lokaal niveau, waarbij inderdaad moet worden vermeden dat enkele vrijbuiters de goede verstandhouding verstoren.

Los van wat in de besluiten zal staan, neemt de minister de suggestie mee om binnen de Vlaamse bevoegdheden oog te hebben voor populatiebeheer van de katten en een preventieve en diervriendelijke aanpak. Een aantal gemeenten namen al maatregelen.

2. Maatschappelijke aspecten

In de vergadering van 24 april 2008 komt de minister nog eens terug op de belangrijkste maatschappelijke aspecten.

De minister stelt tevreden vast dat ook de commissie het belang van het verkrijgen van een evenwichtige tekst benadrukt. Er werd gewezen op de problematiek van het maatschappelijk draagvlak voor de jacht en het ethisch aanvoelen ten aanzien van de jacht, waarbij gesteld werd dat de argumenten heen en weer aan het verschuiven zijn, maar met als tegengeluid de stelling dat het uitspelen van het maatschappelijk draagvlak tegen de jacht uit kan draaien tegen het natuurbehoud.

De minister kan, telkens tot op zekere hoogte, akkoord gaan met de verschillende gestelde diagnoses inzake de maatschappelijke aspecten. Het kan zijn dat het maatschappelijk draagvlak voor de jacht vermindert – maar hierover bestaan geen wetenschappelijke gegevens – maar het is ook waar dat de situatie politiek en maatschappelijk evengoed kan omslaan bij confrontaties. Het was daarom belangrijk te komen tot een evenwichtige tekst, waarbij alle betrokkenen in hun eigenheid gerespecteerd zouden worden.

De relatie met de meer extensieve vormen van buitengebiedrecreatie werd als een belangrijk vraagstuk opgevat, waarbij er anderzijds ook gevraagd werd naar de positie inzake jacht in domeinbossen. De minister blijft bij haar eerdere standpunt: recreatieve jacht kan zeker niet in de domeinbossen, beheersjacht is bespreekbaar. Vanouds grijpt er bejaging plaats in een betekenisvol deel van de domeinbossen, en het komt er op aan deze gegeven situatie te systematiseren. Daartoe is een gemengde werkgroep – met daarin het ANB en vertegenwoordigers van de jagerij en natuurverenigingen – enkele malen samengekomen. De minister bestudeert de resultaten daarvan.

Voor de jagerij zelf is het belangrijk, zo werd beklemtoond, om via de wildbeheereenheden tot meer kwaliteit en betere afspraken te komen. Deze ontwerpbesluiten zijn dan ook op te vatten als een eerste uiting van het adagium ‘Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen’, maar er zou verder moeten worden gegaan in die lijn. Minister Crevits zegt inderdaad van plan te zijn om de regeling inzake de wildbeheereenheden te bekijken om te zien of er optimalisaties mogelijk zouden zijn.

Wetgevingspolitiek werd de splitsing in twee besluiten een goede zaak bevonden en werd gewezen op de nog uit te bouwen relatie met onder meer het Soortenbesluit, met ook een pleidooi voor een omvattend Natuurdecreet of minstens een snel Soortenbesluit. Een tussentijdse herziening van de voorliggende besluiten zou mogelijk moeten zijn, om ze aan te passen aan eventuele evoluties in het Soortenbesluit. Wat die relatie met andere regelingen aangaat, werd ook gewezen op de problematiek van andere te bestrijden soorten, zoals de kauw en zilvermeeuw.

Het Soortenbesluit in uitvoering van artikel 51 van het Natuurdecreet is volgens de minister inderdaad de volgende grote uitdaging. Een van de deelduitdagingen hierbij is een goede afstemming met bijvoorbeeld het Jachtvoorwaardenbesluit.

Tot slot werd er gepleit voor een gelijkenschakeling van de openingstijden met die van het Waalse Gewest, om de regeling van de handel in wild overzichtelijk te houden. Aanvankelijk was dit ook de bedoeling van de minister, maar de langdurige discussies hebben tot een reeks oplossingen geleid die niet altijd toelaten mooie, gelijkgeschakelde perioden voor gehele categorieën wild te verkrijgen.

3. Jacht op grofwild

De minister beantwoordt verder de vragen die de verschillende wildsoorten betreffen.

Wat betreft het wild zwijn werd er gevraagd waarom er niet het gehele jaar door op gejaagd kan worden en waarom er niet, in tweede orde, op alle evers mag gejaagd worden op de momenten dat opening voorzien wordt voor frislingen en overlopers. Een andere vraag betrof de schemerjacht na zonsondergang, met name waarom daarvoor geen uur kon toegestaan worden. Andere vragen gingen over het afschotplan betreffende bijzondere bejaging: zijn hier de frislingen en overlopers uitgesloten? Waarom is er sprake van een maximum aantal dieren en waarom zou dit afschotplan slechts drie maanden lopen? Tot slot werd de vraag gesteld wat de redenen van natuurbeheer zijn die nachtjacht op evers rechtvaardigen, en of dit niet een te enge bepaling is.

De minister antwoordt dat de gewone jacht op everzwijnen om twee redenen niet het gehele jaar geopend wordt. Vooreerst is er hier nog geen sprake van een wijdverbreid everprobleem, in die zin dat er

het gehele jaar door en overal in Vlaanderen populaties zijn die een concrete bedreiging of schadeorzaak vormen. Er is dus een andere situatie dan in het Waalse Gewest. Bovendien – ook anders dan in Wallonië – zijn er hier geen uitgestrekte natuur- en bosgebieden waar men omzeggens zonder veel omhaal kan gaan jagen op grofwild.

Daarom is er gekozen voor een driesporenbeleid. In de eerste plaats blijft de gewone everjacht behouden in de jachttijden die vanouds gelden. In tweede instantie wordt bijzondere bejaging mogelijk als er zich problemen voordoen en dat na overleg, dat moet leiden tot een afzonderlijk afschotplan. Als derde spoor wordt in de lente en zomer, wanneer het toegelaten is op reebok te jagen, ook toegelaten te schieten op de jonge evers die men bij die gelegenheid waarneemt. In het afschotplan voor bijzondere bejaging kunnen natuurlijk ook de jonge evers worden opgenomen. Het gaat om een driemaandelijks afschotplan, omdat deze figuur een nieuwigheid is, en omdat het goed is de vinger aan de pols te houden. Een aflopend afschotplan kan vanzelfsprekend hernieuwd worden, na evaluatie van de situatie.

De schemerjacht bleek volgens de minister een heikel punt tijdens de voorbereidende discussies en is een twistpunt dat al sinds jaar en dag meegaat als er over jacht gepraat wordt. De vuistregel is: hoe meer in het donker, hoe meer jacht kan neigen naar stropen en hoe moeilijker de handhaving. Daarnaast vergroot ook het risico. Vandaar dat er voor de avondschemerjacht een compromis gevonden is.

Wat betreft de echte nachtojacht wijst de minister erop dat die normaal gesproken, op basis van het Jachtdecreet, verboden is, en dat de Vlaamse Regering alleen maar uitzonderingen kan toestaan met betrekking tot de schemer (een uur voor zonsopgang, een uur na zonsondergang). Wil men dieper in de nacht jacht toestaan, dan gaat het om een uitzondering die gebaseerd moet worden op artikel 33 van het Jachtdecreet – de voorwaarde is dan wel dat deze activiteit omwille van het natuurbeheer moet gebeuren. Hoofdzaak is dat het alleszins om specifieke gevallen zal gaan, die afzonderlijk moeten aangevraagd worden, en waarbij de beslissingsmotivering op een plausibele wijze moet kunnen aantonen dat er natuurwaarden in het geding zijn die betekenisvolle schade kunnen ondervinden van een groeiende everpopulatie. Dat kan bijvoorbeeld gaan over schade aan Europees relevante grondbroeders of habitats of het in het gedrang komen van een lokaal ecosysteem door overpopulatie van evers.

4. Jacht op kleinwild

Een tweede wildsoort die vele vragen deed rijzen was de patrijs. De minister onthoudt enerzijds verschillende pleidooien voor een moratorium of sluiting van de jacht op de patrijs, maar anderzijds ook tegengestelde geluiden, waarbij er onder meer gewezen werd op het adagium van het regeerakkoord 'Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen'. Aansluitend bij de oplossingsrichting die in het besluit opgenomen staat, werd er gesuggereerd dat de wildbeheereenheden ertoe aangemoedigd zouden moeten worden om convenanten te sluiten met landbouwers. De voorwaarde van de drie koppels per 100 ha zou betrekking moeten hebben op het gehele jachtrevier en op voor patrijzen geschikte ruimte.

De redenen om niet over te gaan tot een moratorium of tot sluiting van de patrijzenjacht zijn volgens de minister gekend. Het is inderdaad zo dat de patrijs een Rode Lijstsoort is. Maar er lijkt zich een stabilisatie in de populatie voor te doen, en dit zelfs met het aflopende jachtregime. Bovendien wordt aan de minister gemeld dat de problematiek van de patrijs niet in hoofdzaak gebonden is aan de jacht, maar aan de moderne landbouwmethoden en, in tweede orde, aan predatie. De wildbeheereenheden lijken zich met een zeker succes in te zetten voor patrijs, en in lijn met het regeerakkoord wordt dit in de nu voorgestelde regeling bestendigd.

Wat betreft de periode wil de minister wel een lichte wijziging overwegen, door ook de verlengde jacht (twee maanden) te laten plaatsgrijpen vanaf 15 september, zodat de jonge patrijzen nog wat meer tijd hebben.

Wat de relatie tussen de wildbeheereenheden en de landbouwers aangaat: het is inderdaad de verwachting dat er hier winst te halen valt. In haar beleid zal minister Crevits naburige wildbeheereenheden ook aanmoedigen om samen te werken, zodat er over grotere oppervlakten aan patrijzenbeheer kan worden gedaan, in de lijn van het INBO-advies.

De voorwaarden van de broeddichtheid moeten inderdaad betrekking hebben op voor patrijzen geschikte open ruimte en het besluit wordt in die zin bijgesteld. Dit zal het voorwerp uitmaken van een verdere handleiding.

Ook over de fazantenjacht werden er tegengestelde pleidooien gehoord, met aan de ene zijde de vraag om de mogelijkheid van de kweek met geraapte eie-

ren stop te zetten en aan de andere zijde de vraag om deze mogelijkheid net te behouden en zelfs uit te breiden naar patrijzeneieren. De minister heeft, gegeven de sterk tegengestelde meningen, voor het status quo gekozen. Welke oplossing men ook zou kiezen, het centrale probleem blijft dat van de zeer moeilijke controleerbaarheid.

5. Jacht op waterwild

De minister noteerde een pleidooi voor het mogelijk maken van de schemerjacht op de Canadese gans en grauwe gans. Minister Crevits doet opmerken dat schemerjacht toegestaan wordt onder de bijzondere bejaging – ze moet dus aangemeld zijn. Dit is een continuering van het vorige Jachtopeningsbesluit.

Ook inzake de smienten en meerkoeten onthoudt de minister tegenstrijdige standpunten. De gevonden oplossing – drie dagen jacht – werd door de commissieleden beurtelings goed bevonden, een schijnoplossing bevonden, het schadebegrip werd te ruim bevonden of er werd gepleit voor uitbreiding naar een normale jachtijd, omdat de schade anders voor rekening van de jager is. Tot slot werd ook gepleit voor gehele afschaffing in plaats van de ‘niet ernstige’ drie dagen. Er werd ook opgemerkt dat in het voorwaardenbesluit smient en meerkoet nog foutief vermeld staan bij bijzondere bejaging – het is evenwel wenselijk dat er daarop wel bijzondere bejaging zou mogelijk zijn.

De materiële fout waarop mevrouw Van der Borghth heeft gewezen, werd gecorrigeerd. Verder heeft de minister na de vorige commissievergadering proberen in te schatten over welke schade het zou kunnen gaan. In geval van sluiting van de jacht betaalt de overheid in principe deze schade. In geval van opening of bestrijding is de schade voor rekening van de jager. Vastgesteld wordt dat smienten vooral op natte graslanden in poldergebieden en riviervalleien foerageren. Schade door smienten moet daarom deels ook toegeschreven worden aan het zeer natte karakter van deze graslanden, met vertraagde grasgroei tot gevolg. Meerkoeten daarentegen foerageren vooral op grazige stroken langs open water, bijvoorbeeld kanalen, die vaak niet in landbouwgebruik zijn, en ook op vijvers, rivieren enzovoort. Beide soorten foerageren in Vlaanderen nauwelijks op akkers. In maart zijn de aantallen al zeer sterk afgenomen waardoor de kans op effectieve opbrengstverliezen voor landbouw nog eens verkleint.

Naar verluidt wordt voor de Nederlandse provincie Noord-Holland, de jaarlijkse schade door ongeveer 270.000 smienten geraamd op ongeveer 200.000 euro, verdeeld over 4000 tot 5000 ha. Omgerekend is dat 0,74 euro per smient. Voor de (gemiddeld) 63.000 overwinterende smienten in Vlaanderen zou dit neerkomen op ongeveer 47.000 euro. Bij transpositie naar de ongeveer 23.000 meerkoeten die 's winters in Vlaanderen vertoeven, komt men uit op 17.000 euro. Dit bedrag moet echter meer dan gehalveerd worden, vermits de meeste meerkoeten foerageren buiten landbouwgebied.

Alles samen genomen, zou volgens de minister kunnen voorgesteld worden om de jacht op de meerkoet te sluiten aangezien er nauwelijks schade is en nauwelijks meerwaarde als jachtbuit. Voor de smient zou kunnen worden teruggekeerd naar een open jachtijd, maar dan van één maand (15 oktober tot en met 15 november), wat een verkorting inhoudt in vergelijking met de oude openingstijden voor de jacht op de smient (voorheen tot en met 31 december), maar perfect aansluit bij de richtdatum voor schorsing van jacht in de vogelrijke gebieden (vanaf 15 november). De minister benadrukt dat het nog slechts om een denkpiste gaat.

Over wintertalingen en watersnippen werd gevraagd waarom er, afgaande op het advies van INBO, geen beperkte jacht toegestaan werd op deze soorten.

De minister antwoordt dat INBO de heropening voor watersnippen afraadt, gegeven de Europese ontwikkeling van deze soort.

Wintertaling is daarentegen inderdaad een niet-bedreigde broedvogel in Vlaanderen. Het gaat echter om beperkte broedaantallen (nog geen 1000). In de winter betreft het overwinterende trekvogels en de jacht zou vooral deze populatie van trekvogels betreffen. De Europese populatietrends zijn echter eerder ongelijkmatig, met afname in Nederland en Duitsland, en lokale toename in Denemarken en Roemenië. Hoge vangstniveaus bij intra-Europese trekvogels moeten alleszins worden vermeden, en de juiste vangstniveaus zijn heel moeilijk te bepalen. Daarom werd besloten de wintertalingjacht niet te openen.

6. Jacht op overig wild

Inzake de vossenjacht werd in de commissie geopperd om ze gedurende het gehele jaar toe te staan of

toch te garanderen dat er het gehele jaar bestrijding mogelijk zou zijn. Er werd gevraagd waarom er niet met honden mag worden gejaagd binnen een straal van 50 meter rond een vossenburcht: er werd voorgesteld dit toe te spitsen op een verbod op vossenjacht binnen 50 meter van een burcht.

De minister laat opmerken dat de problematiek van de vossenjacht uitvoerig wordt besproken in de INBO-studie. De kernpunten van de redenering zijn overgenomen in de regeringsnota. Elke oplossingsrichting blijkt omzeggens evenveel voordelen als nadelen te hebben. Daarom ligt er nu een voorzichtige benadering voor, met name verschuiving van de jachtperiode met één maand. Er is wel het gehele jaar bestrijding mogelijk.

De opmerking over de jacht met honden in de buurt van de vossenburcht is ter harte genomen en de bepaling wordt bijgesteld in de gewenste zin: het verbod wordt beperkt tot de vossenjacht zelf.

De vraag werd ook gesteld waarom de gewone jacht met de fret wordt verboden. De jacht op wilde konijnen met fret en buidel stond niet in het vorige Jachtopeningsbesluit vermeld, omdat ervan uit werd gegaan dat dit in artikel 20 van het Jachtdecreet staat als een aanvaarde jachtwijze, wat op zich ook correct is. Omdat nu de wijze van formulering van het Jachtvoorwaardenbesluit anders is – de onderscheiden, aanvaarde methoden worden nu expliciet opgelijst en niet meer terloops vermeld – is het nodig ook expliciet een vermelding te doen van de jacht met fret.

7. Bijzondere bejaging en bestrijding

In de verschillende tussenkomsten van de commissieleden werd heel wat aandacht besteed aan bijzondere bejaging en bestrijding. Enerzijds werd de noodzaak van de figuur van de bijzondere bejaging in vraag gesteld, anderzijds werd gevraagd de bijzondere bejaging op waterwild uit te breiden tot binnen maïsvelden. Tot slot werd er gepleit voor een gelijkschakeling van de bestrijding op jachtwild en de bestrijding van beschermde soorten, waarbij zeker de kauwen een probleem zijn.

De minister laat eerst nog eens opmerken dat de ‘bijzondere bejaging’ eigenlijk qua bereik slechts uitgebreid wordt tot het grofwild, namelijk de ever. Voor het overige bestond die figuur al voor de wildsoorten waarvoor ze nu ingesteld wordt. De benadering

wordt wel gesystematiseerd, zodat er beter gebruik gemaakt wordt van de sterkten van gewone bejaging en van bestrijding.

Voor wat bijzondere bejaging en de opbrengst van maïsvelden aangaat, is niet duidelijk dat deze soorten ook werkelijk schade veroorzaken aan maïs. Vermits het niet door de jagerij gevraagd wordt in functie van verhoging van de effectiviteit van de jacht, wordt de tekst behouden zoals hij is.

8. Populatiebeheer verwilderde katten

In de commissie werd door een aantal leden gesteld dat de jacht op de verwilderde katten onaanvaardbaar is of toch zeer restrictief moet worden benaderd, vermits het toch een soort van een andere orde is.

De minister zegt de verschillende pleidooien goed te hebben beluisterd. Enerzijds is het duidelijk dat er een ecologisch probleem is of kan zijn met verwilderde katten. Anderzijds lijkt het duidelijk dat afschot als centrale oplossing niet adequaat is en overigens heel wat leed en zijdelingse schade kan veroorzaken. Daarom wordt er nu, in het nieuwe voorstel, een afzonderlijk artikel aan de verwilderde katten gewijd.

Het gegeven dat het om een uitzondering omwille van natuurbeheer gaat, wordt daarin veel duidelijker gesteld. Er wordt aan toegevoegd dat, als er in uitvoering van het Natuurdecreet een plan of een sensibilisatiecampagne komt met betrekking tot de problematiek van de verwilderde kat, dat die benadering vanuit het natuurbeleid dan bovengeschiedt is aan al het vorige. Het spreekt voor zich dat de jagerij ook hierbij een rol gegeven zal worden. De minister is ook van plan een dergelijk initiatief te nemen als het Soortenbesluit er ligt. In die zin is wat nu in het Jachtvoorwaardenbesluit staat op te vatten als een overgangsregeling. De minister is geneigd de bestrijding van de kat met het geweer als een uitdovende mogelijkheid te beschouwen.

Als concrete regeling wordt er veel strikter dan voorheen gesteld dat een en ander moet passen in een beheerplan. Dat er eerst preventieve en diervriendelijke methoden moeten zijn toegepast, wordt ook veel duidelijker gesteld. Pas in laatste fase, als alles ingezet werd en gefaald heeft, kan er overgegaan worden tot afschot, en dit op 200 meter van huizen.

9. Jacht op zon- en feestdagen

Over de zondagsjacht werden in de commissie verschillende meningen geventileerd. De regeling werd onthaald als een goede eerste stap, maar ook als “een draak” bestempeld, of onpraktisch tot zelfs pesterig bevonden. Er werd gepleit voor een omkering van de meldingslast, zodat organisatoren van wandeltochten hun activiteiten zouden melden. Indien er een meldingsrecht over conflicten zou komen ten voordele van externe recreanten, dan zouden die hun naam moeten opgeven in de klacht en concrete feiten vermelden, en een en ander zou moeten worden medegegeeld aan de betrokken wildbeheereenheid. Het zou aangewezen zijn om via die meldingen te streven naar goede informatie over problemen en vervolgens, na evaluatie, te zien waar er maatwerk nodig is. De meldingsplicht voor de jagerij zou zo praktisch en eenvoudig mogelijk moeten zijn, met bijvoorbeeld een groeps melding voor de WBE bij de aanvang van het seizoen.

De minister antwoordt dat nu wordt bepaald dat de jachtrechthouder bijzondere aandacht moet besteden aan de veiligheid en de verenigbaarheid van afzonderlijke jachtactiviteiten met andere recreatieve activiteiten in het buitengebied. De gewone jacht met een vuurwapen die plaatsgrijpt op zondag dient ten laatste 24 uur op voorhand gemeld te worden op een elektronisch meldpunt, daartoe opgezet door het agentschap. Op basis van de gegevens geïnventariseerd op het meldpunt inzake de zondagsjacht zal er na één jaar een evaluatie gebeuren en zal onderzocht worden of de regeling voor de jacht op zondag moet bijgestuurd worden. De minister vraagt dit meldpunt nu een kans te geven.

Naast deze bepalingen zal de minister erover waken dat er ook voor de meldingen van klachten door andere recreanten een meldpunt komt, in lijn met afspraken die hierover gemaakt zijn in de schoot van de Vlaamse Regering.

10. Jacht in vogelrijke gebieden

Een diepgaande discussie werd besteed aan de jacht in vogelrijke gebieden. Het initiatiefrecht en het overleg zou betrekking moeten hebben op de relevante, betrokken milieu- en landbouwgroepen. Het gegeven dat er een akkoord moet zijn en dat er anders geen

jacht is, was dan voor sommige commissieleden weer te drastisch. Het toe te passen regime en de handleiding zouden het belangrijkste zijn, waarbij er moet over gewaakt worden dat de verplichting tot jachtvrije zones er niet toe leidt dat de samenhang van WBE in het gedrang wordt gebracht. Het regime van opschorting van de jacht kan tot problemen leiden van niet-bestrijdbare schade, waarbij ook naar bijvoorbeeld haas en fazant moet worden gekeken.

De opmerking over de juiste definitie van de te betrekken milieu- of natuurverenigingen is volgens de minister terecht en zal opgenomen worden: er wordt verwezen naar erkende terreinbeherende verenigingen die in het gebied een reservaat beheren. Ook voor landbouworganisaties wordt toegevoegd dat het om ‘lokale’ organisaties moet gaan.

Er wordt ook een preciezere beschrijving geïntroduceerd inzake de verstoring die vermeden moet worden: hierbij moeten de beschikbare gegevens de leidraad bieden.

Verder zal de minister nog procedurematige wijzigingen en aanvullingen doorvoeren, waarbij het onderscheid tussen consensusvoorstellen en verdeelde voorstellen de basis vormt voor een verschil in beslissingsorde. In het eerste geval wordt het voorstel aanvaard bij het uitblijven van een ministeriële beslissing; in het tweede geval, dat van een verdeeld voorstel, moet de minister alleszins beslissen of de winterjacht opgeschort blijft.

11. Andere vragen

Wildrapport

Er was de suggestie van de heer Matthijs dat het wildbeheerplan en het wildrapport allicht eenvoudiger zouden moeten kunnen. De regeling waarbij er tegen 1 april een rapport moet voorliggen, of anders wordt de jacht gesloten, is te streng.

Volgens de minister is het nadeel van een eenvoudiger wildbeheerplan en wildrapport dat de jagers die geen zin hebben om zich te verenigen in een wildbeheereenheid het nog gemakkelijker zouden krijgen dan hun collega's die dat wel doen, vermits een wildbeheereenheid wel een dergelijk plan moet kunnen voorleggen. Het zou dus een verkeerde beloning zijn.

De regeling is ook min of meer een constante in vergelijking met het aflopende Jachtopeningsbesluit en de minister wil dat ook zo houden.

Nazoeken

Er werd ook een vraag gesteld over het nazoeken van aangeschoten wild. Volgens de minister zoekt de jager normaal gesproken dit wild na met behulp van daartoe afgerichte honden. Artikel 7, §2, van het Jachtvoorwaardenbesluit stelt dat het gebruik van honden bij de jacht op grofwild verboden is, maar dat het gebruik van een speciaal daartoe afgerichte leihond toegestaan is om het zweetspoor van een gekwetst dier na te zoeken en uit te werken. Daaruit valt af te leiden dat er bij de jacht op andere categorieën wild alleszins gebruik kan worden gemaakt van die afgerichte leihonden.

Duivencarroussels

Inzake duivencarroussels werd er door enkele leden gepleit voor een definitief verbod, maar werd er anderzijds gesteld dat het toch al positief was dat ze voor de gewone jacht verboden werden.

De minister antwoordt dat de kwestie van de zogenaamde duivencarroussels moet gezien worden tegen de achtergrond van enkele basisbepalingen. Enerzijds is er de Benelux-beschikking M(96)8 van 2 oktober 1996, artikel 2: “Bij de uitoefening van de jacht kunnen tevens worden toegestaan: [...] 3. lokinstrumenten, mits niet mechanisch of elektronisch; [...]”, maar met als toelichting: “Om elk misverstand uit te sluiten zij gesteld dat deze beschikking alleen betrekking heeft op de jacht en niet op de verdelging.”. Anderzijds zijn er enkele bepalingen relevant uit het Jachtdecreet van 24 juli 1991, met name artikel 19, eerste lid: “Het is te allen tijde verboden [...] gebruik te maken van netten, strikken, stroppen, lokaas, giftige stoffen en van enig ander tuig geschikt om jaagbaar wild te vangen, te doden of om het vangen of doden van dat wild te vergemakkelijken.”. Maar ook het artikel 22 over bestrijding, tweede lid, tweede gedachtestreepje zegt: “[...] Het doden mag alleen gebeuren [...] – met vuurwapens en andere door de Vlaamse regering te bepalen middelen [...]”.

Om die redenen, en ervan uitgaande dat ‘bestrijding’ niet gelijk is aan ‘jacht’ maar wel gelijk kan worden gesteld met ‘verdelging’, wordt in het Jachtvoorwaar-

denbesluit de inzet van die duivencarroussels beperkt tot een middel bij de bestrijding.

Kastvallen

Wat betreft de kastvallen werd door de heer De Bruyn een suggestie gedaan om de technische voorwaarden van deze techniek te verbeteren. Deze technische suggestie wordt nu gevolgd: het moet gaan om opening van 6,5 cm en tegen het maaiveld.

Sneeuw en ijs

Wat de jacht bij sneeuw aangaat en de jacht op waterwild bij ijsvorming, werden er wisselende stellingen ingenomen: de voorliggende regeling zou te streng of te zwak zijn. Vermits hier de meningen zo tegengesteld zijn, heeft de minister geen wijzigingen aangebracht in het ontwerp van besluit.

12. Replieken

Patrijzen en wildbeheereenheden

Na het antwoord van de minister vraagt mevrouw *Vera Dua* nog verduidelijking over de wijziging in de openingstijden voor de jacht op de patrijs. Het lid blijft betreuren dat de jacht op de patrijs niet gewoon kan worden verboden.

De heer *Frans Wymeersch* begrijpt uit het antwoord van de minister dat indien nodig het Jachtopeningsbesluit kan worden bijgesteld vooraleer de termijn van vijf jaar is verstreken. In die context kan het lid zich eventueel nog vinden in een beperkt moratorium, eventueel voor een jaar, voor de jacht op de patrijs. Dat geeft de mogelijkheid de ontwikkeling van het bestand te evalueren.

De heer *Patrick Lachaert* besluit uit de voorgaande discussie dat het een streefdoel kan zijn dat alle jagers zich aansluiten bij wildbeheereenheden, zodat er geen individuele jagers meer zijn. Op die manier kan de patrijzenproblematiek op een vakkundige manier worden aangepakt. Zonder inspanningen van de wildbeheereenheden zouden er geen patrijzen meer zijn, dat blijkt uit wetenschappelijk onderzoek.

De heer *Frans Wymeersch* sluit zich daarbij aan en vraagt om het debat over het statuut van de wildbe-

heereenheden te voeren. De heer *Patrick Lachaert* bevestigt dat de WBE een degelijk statuut en eventueel een subsidiëring moeten krijgen.

Minister *Hilde Crevits* antwoordt dat de rode draad doorheen de nieuwe besluiten is dat de goedwerkende WBE worden gestimuleerd. De minister is dus zeker niet gekant tegen een debat over het statuut van de wildbeheereenheden. Ze benadrukt verder dat de openingstijd voor de patrijs wordt beperkt in vergelijking met het nu geldende besluit.

De heer *Jan Verheeke*, raadgever Natuur van de minister, verduidelijkt dat in het ontwerp stond dat de patrijs gedurende één maand kon worden bejaagd (van midden oktober tot midden november). Wildbeheereenheden die zich actief toeleggen op een goed beheer van de patrijzenpopulatie, zouden langer mogen jagen. In het advies van de Hoge Raad voor Natuurbehoud werd gevraagd de jacht te beperken tot één maand en enkel voor de wildbeheereenheden in kwestie. De reden bleek onder meer te zijn dat patrijzen steeds later tot broeden komen. De lentebroedsels mislukken omdat de velden nog open zijn en kraaien hun werk doen. Nadien volgt een tweede poging, waardoor er in september nog veel jonge patrijzen zijn. Het is dan onweidelijk de jacht te openen begin september. Daarom wordt nu voorgesteld de jacht voor de WBE die aan de voorwaarden voldoen pas midden september te openen.

Waterwild

Mevrouw *Vera Dua* blijft de opening van de jacht op de smient betreuren. Merkwaardig is dat de jacht op de meerkoet wordt gesloten terwijl die – strikt vanuit ecologisch standpunt – minder problematisch is. Dat de jacht op de smient nu langer zou worden geopend, is opnieuw een stap achteruit.

De *minister* laat opmerken dat de openingstijd voor de jacht op de smient nog steeds wordt ingekort in vergelijking met het nu geldende besluit.

Verwilderde katten

Mevrouw *Vera Dua* beoordeelt het positief dat de minister heeft geluisterd naar de argumenten tegen de jacht op de katten. De minister zegt naar een uitdovende regeling te willen streven, maar het lid vraagt om nu al, in het aangekondigde afzonderlijke artikel, duidelijk te maken dat het om een tijdelijke regeling gaat in afwachting van het Soortenbesluit. Dat biedt meer garanties dan een uitspraak van de minister in de commissie.

De heer *Patrick Lachaert* zegt dat er aan het populatiebeheer van verwilderde katten nog heel wat andere aspecten verbonden zijn. De fracties van de meerderheid zouden naar een voorstel van resolutie kunnen streven om ook over aspecten zoals sterilisatie- en castratiecampagnes aanbevelingen te formuleren.

De *minister* wil nog eens duidelijk herhalen dat de gewone jacht op katten verboden is. De bestrijding is onder strenge voorwaarden nog wel in het besluit opgenomen omdat er ecologische schade is, dus om reden van natuurbehoud. Maar het is voor de minister wel duidelijk dat eerst preventief moet worden opgetreden. Intussen moet het probleem duidelijk in kaart worden gebracht en moet de ecologische schade worden geëvalueerd. Indien er geen noemenswaardige schade is, kan de bestrijding worden geschrapt. In die zin betreft het een tijdelijke en dus uitdovende regeling. Hoe het precies zal worden geformuleerd, maakt nog het voorwerp van discussie uit.

Bijzondere bejaging

Mevrouw *Vera Dua* zegt uit de vele contacten op het terrein te begrijpen dat er een zeer grote ongerustheid is over de figuur van de bijzondere bejaging. De vrees bestaat dat deze figuur, ook door de jagers, zeer ruim zal worden ingevuld. Het is moeilijk op voorhand de bijzondere bejaging een negatieve evaluatie te geven, maar de fractie van het lid en de natuurverenigingen zullen dit zeer nauw opvolgen.

De *minister* zegt de ongerustheid over de bijzondere bejaging slechts deels te kunnen begrijpen. Eigenlijk is het geen nieuwe figuur, maar een bestaande vorm van bejaging die meer wordt gesystematiseerd. Een uitbreiding is er enkel voor de everzwijnen en iedereen die het probleem van de everzwijnen kent, weet dat er een oplossing moet worden gevonden. De minister vraagt af te wachten hoe de figuur van de bijzondere bejaging zal worden uitgewerkt en zal evolueren en dan een oordeel te vellen. De figuur mag geen blanco cheque worden en in die zin kan de minister de bezorgdheid op het terrein deels begrijpen, maar het is de taak van de minister, het agentschap en de WBE om ervoor te zorgen dat de bijzondere bejaging gepast wordt ingezet.

Vogelrijke gebieden

De heer *Frans Wymeersch* blijft met vragen zitten over de bepalingen over de vogelrijke gebieden. De jacht in deze gebieden wordt gesloten vanaf 15 november. Op heel wat landbouwgronden nabij natuurgebieden is de oogst op dat ogenblik nog niet

binnengehaald. Vanaf 15 november kunnen fazanten, hazen en ganzen niet meer worden bejaagd in de vogelrijke gebieden, met schade en schadeclaims tot gevolg. De minister streeft naar een consensus tussen de wildbeheereenheden en de betrokken natuurverenigingen en landbouwers om meer effectieve afspraken te maken, maar de heer Wymeersch vreest dat in de meeste gevallen een dergelijke consensus zal ontbreken. Het is dan niet duidelijk wanneer het ontbreken van een consensus kan worden vastgesteld en binnen welke termijn de minister een besluit kan nemen om in bepaalde gebieden toch de winterjacht open te houden.

De heer *Jan Verheeke* stelt dat men het in principe eens zou moeten geraken. Omdat de lokale landbouworganisaties bij het overleg worden betrokken zou er in principe een oplossing moeten komen die de schade voor de landbouwers beperkt. De regeling zou er in bestaan om, in geval van een consensus, dit consensusvoorstel in te dienen bij de minister, die drie maanden de tijd heeft om daarover te beslissen. De minister kan het voorstel zonder meer goedkeuren, wijzigingen aanbrengen of vragen een nieuw voorstel te formuleren. De jacht blijft in de winter gesloten tot er een gunstige beslissing is. Indien er geen beslissing van de minister is na drie maanden, wordt het voorstel als goedgekeurd beschouwd. Indien er geen consensus wordt bereikt – en de spreker bevestigt dat dit in een aantal zones in Vlaanderen het geval zou kunnen zijn – heeft de minister zes maanden de tijd om te beslissen over het verdeelde advies van de betrokken groepen. De minister zal dat doen op basis van adviezen. Indien er na zes maanden geen beslissing van de minister is, wordt de jacht voor drie maanden gesloten vanaf 15 november. De wildschaderegel – die nog moet worden uitgewerkt – heeft onder meer betrekking op schade veroorzaakt door soorten waarop de jacht verboden is omdat ze in reservaten leven. Er kan dan bij de overheid een schadeclaim worden ingediend.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Karlos CALLENS

Patrick LACHAERT

Pieter HUYBRECHTS

Vera DUA

BIJLAGE

Jachtopeningsbesluit en Jachtvoorwaardenbesluit

Leefmilieucommissie Vlaams Parlement,
10 april 2008

1. Rechtsgrondslag

Jachtdecreet, artikel 4:

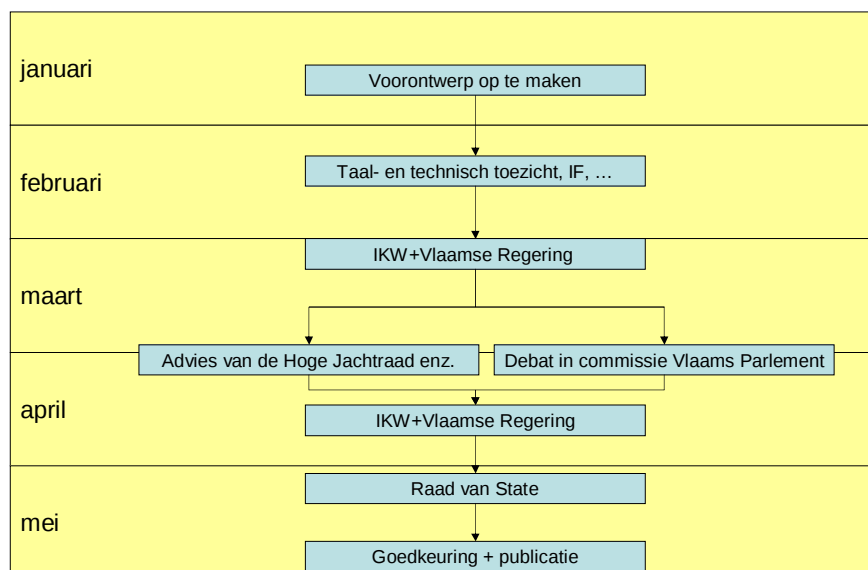
- De Vlaamse regering bepaalt ...
 - minstens vijfjaarlijks ...
 - na advies van de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de in artikel 10 derde lid van het koninklijk besluit van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 12 april 1977 bedoelde gewestelijke sectie van de Nationale Landbouwwaad, ...
 - voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Gewest, ...
 - voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild ...
 - en voor elke jachtwijze ...
- de data van de opening en van de sluiting van de jacht.
- De besluiten betreffende de opening en de sluiting van de jacht worden ten minste dertig dagen voor de op grond van het eerste lid bepaalde datum bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

1a. Tijdspad: “minstens vijfjaarlijks”

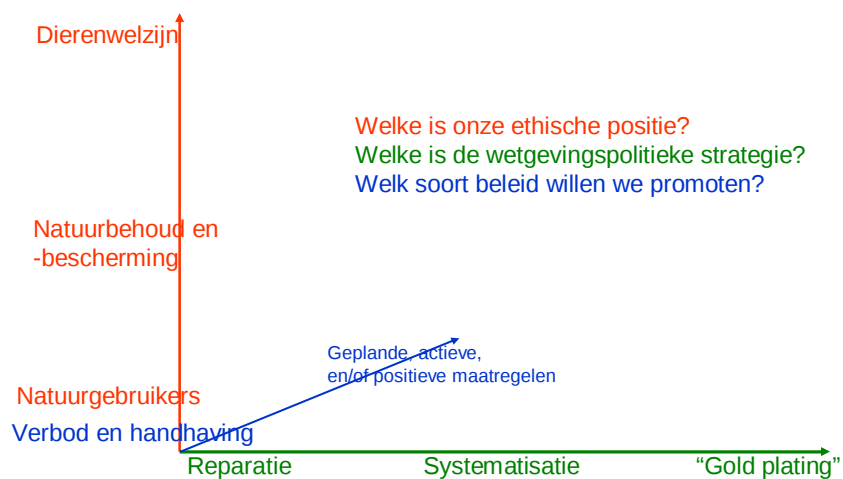
Van 30 juni *jaar X* tot 30 juni *jaar X+5*, dus publicatie einde mei *jaar X+5*.

- Indien geen besluit, wordt de jacht niet geopend.
- Indien laattijdige publicatie, kan besluit worden vernietigd en wordt jacht terug gesloten: is zaak die nu bij Raad van State voorligt.
- Bij gesloten jacht kunnen jagers wellicht schadevergoeding eisen, op grond van legitiem verwachtingspatroon.
- Bij gesloten jacht kunnen eigenaars/gebruikers wildschade voor alle types wildschade eisen, op grond van artikel 25 Jachtdecreet.

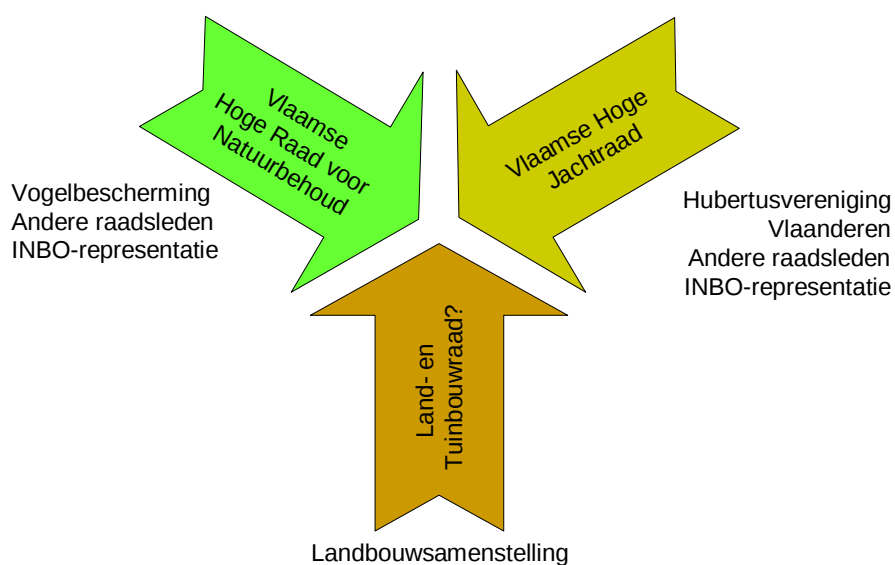
1a. Tijdspad – vervolg

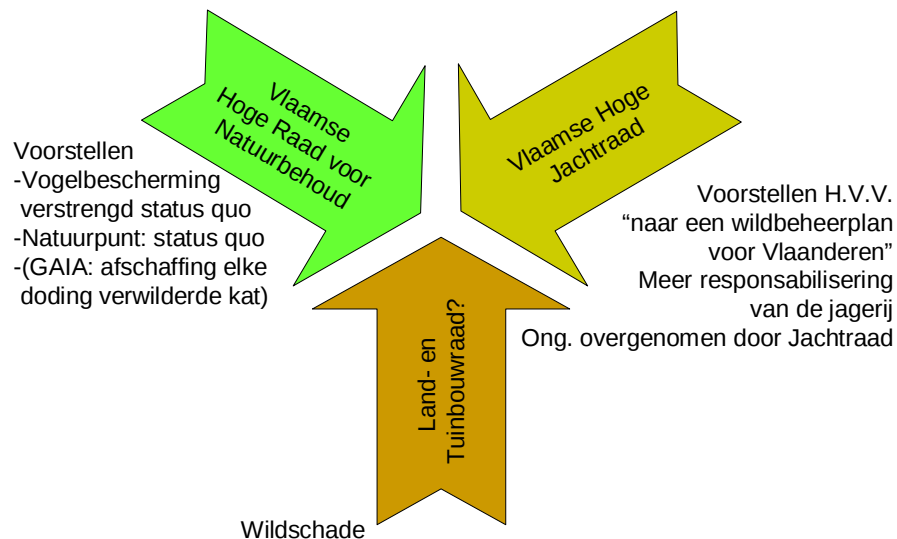
1b.Betrokkenen: “na advies van ...”

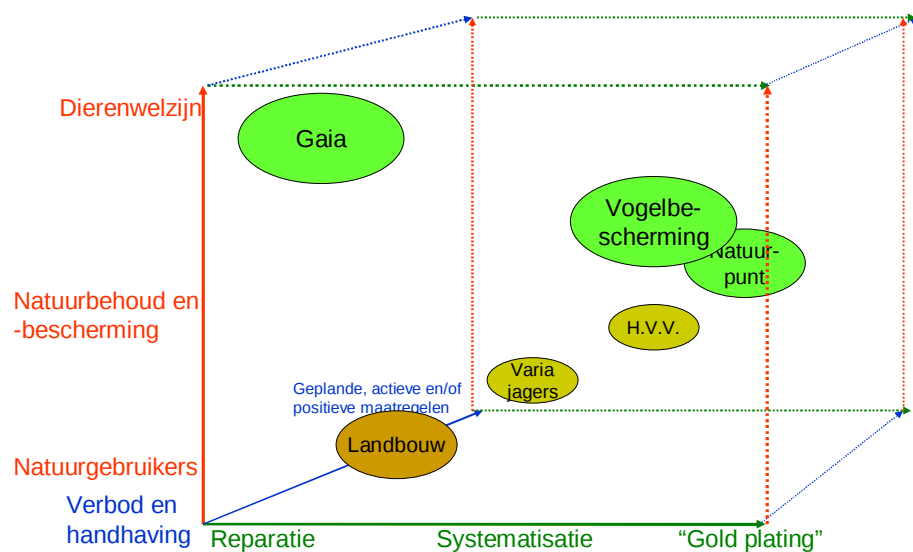
1b.Betrokkenen – Wie?

1b.Betrokkenen – inbreng tot nu toe

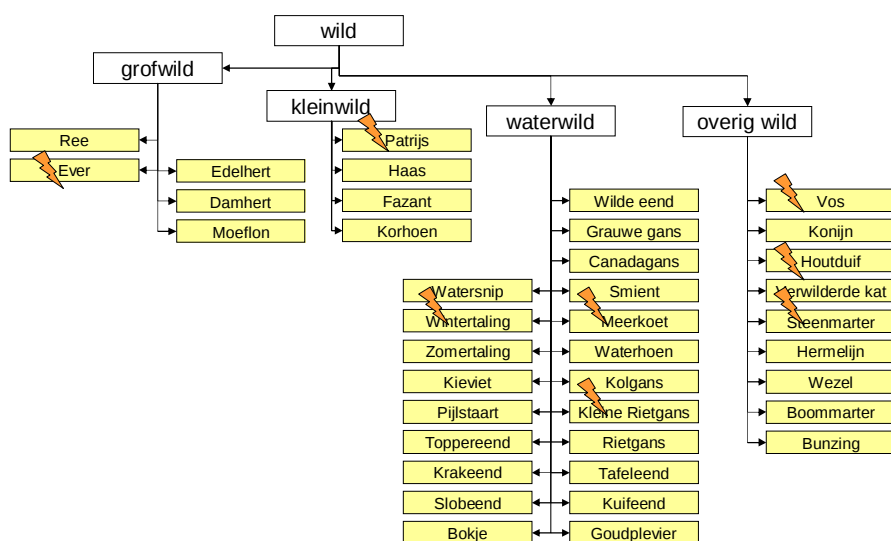
1b.Betrokkenen – vervolg

1c. "Het gehele of een gedeelte van het grondgebied"

- Vogelrijke gebieden: afschaffen, vervangen, modaliseren, behouden?
 - Afgebakend volgens criteria in verband met Vogelrichtlijn
 - Vlaamse Gewest heeft dus belang van deze gebieden erkend
 - Vlaamse Gewest heeft hiervoor maatregelen genomen
 - Niet zomaar terugschroefbaar; wel ander regime mogelijk
- Evers die natuurlijk voorkomen of die te bestrijden zijn.
- Differentiëren voor WBE's? Verenigingsvrijheid, rechtsgelijkheid.

1d. "Voor elke categorie, soort, type, geslacht van wild"

1e. “Voor elke jachtwijze”

- Op het niveau van de jachtwijzen wordt er niet gedifferentieerd op grond van openings- en sluitingsdata, behalve voor de jacht met drijfhond.

2. Doelstellingen

- De jachtopeningstijden bepalen
- De voorwaarden actualiseren
- Overzichtelijker debat en overzichtelijker regeling
- Wetenschappelijke onderbouwing, waar mogelijk
- Meer responsabilisering en kwaliteit

2a. Methode – naar twee besluiten

- Jachtopeningsbesluiten waren telkens gemodificeerde kopie van de vorige, met menging van tijden en voorwaarden. Nu trekken we het besluit uit elkaar.

- Voordeel: de vijfjaarlijkse discussie heeft een beperkter en helderder voorwerp.

2b. Methode – betere benutting typering jachtactiviteit

- Gewone jacht. Gebaseerd op artikel 4 Jachtdecreet. "De Vlaamse regering bepaalt minstens vijfjaarlijks [...] voor het gehele of een gedeelte van het grondgebied van het Gewest, voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild en voor elke jachtwijze de data van de opening en van de sluiting van de jacht."
- Bijzondere bejaging. Gebaseerd op artikel 4 Jachtdecreet, bejaging die bij afzonderlijke gelegenheden toegestaan wordt buiten de openingstijden, voor zover noodzakelijk ten behoeve van het natuurbeheer of van de veiligheid van het luchtverkeer, of om belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen te voorkomen en op plaatsen waar er geen andere bevredigende oplossing bestaat
- Bestrijding. Gebaseerd op artikel 22 Jachtdecreet. De jacht is open, maar de jachtrechthouder bestrijdt geen schade, of de jacht is gesloten: eigenaar/gebruiker kan (laten) verjagen of doen doden.

2c. Methode – benutting van wildbeheereenheden

- Patrijs: openingstijd van 2 maanden wordt gehalveerd indien niet binnen wildbeheereenheden die zich specifiek toespitsen op goed patrijzenbeheer.
- Vogelrijke gebieden: jacht wordt “opgeschort” voor drie maanden vanaf 15 november, tenzij de wildbeheereenheden, jachtrechthouders, natuurverenigingen en landbouworganisaties ter plekke onderling een meer effectief regime afspreken ter vrijwaring van de te beschermen vogelsoorten.

2d. Methode – wetenschappelijk advies

Tien vragen door het A.N.B. aan het INBO:

- Everzwijnen en ander grofwild
- Patrijzen en hazen
- Wilde Eenden
- Smienten en meerkoeten
- Wintertalingen en watersnippen
- Beheer van leefgebieden
- Vogelrijke gebieden
- Overzomerende grauwe ganzen
- Vossen
- Steenmarters

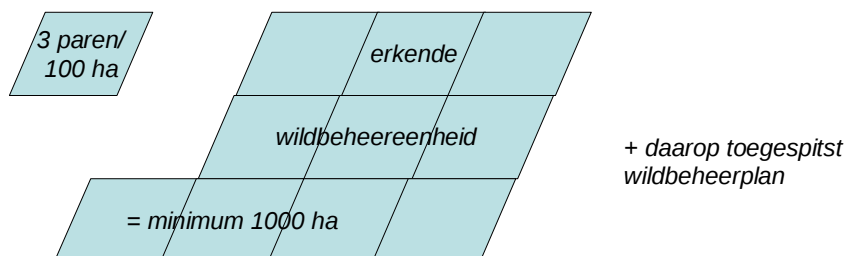
Het INBO heeft advies gegeven op 4 oktober 2007.

3a. Grofwild

- Op reegeiten en -kalveren: van 16 januari tot en met 15 maart
- Op reebokken: 16 mei tot en met 15 september
- Op frislingen en overlopers: 16 mei tot en met 15 september
- Op edelherten, damherten, moeflons en op wilde zwijnen: van 1 oktober tot en met 31 december
- Bijzondere bejaging op edelherten, damherten, moeflons en wilde zwijnen: van 1 januari tot 30 september
- Jacht met drijfhond het gehele jaar geopend, maar na speciale toestemming van het A.N.B.

3b. Kleinwild

- Op patrijzen: van 16 september tot 14 oktober
- Op hazen en fazanthennen: van 16 oktober tot 31 december
- Op fazanthanen: van 16 oktober tot 31 januari
- Geen bijzondere bejaging
- Patrijzen van 1 september tot 31 oktober, op voorwaarden

- Jacht met drijfhond geopend 15 september – 15 januari

3c. Waterwild

- Op grauwe ganzen: van 16 augustus tot en met 30 september
- Op Canadese ganzen: van 16 augustus tot en met 31 januari
- Op wilde eenden: van 1 september tot en met 31 januari
- Op smienten en meerkoeten: van 13 november tot en met 15 november
- Bijzondere bejaging:
 - Op wilde eenden, grauwe ganzen en Canadese ganzen: van 15 juli tot 31 augustus
 - Op kieviten: het hele jaar door
- Jacht met drijfhond geopend 15 september – 15 januari

3d. Overig wild

- Op konijnen en op houtduiven: van 16 september tot en met 28 of 29 februari
- Op vossen: van 1 oktober tot 15 februari
- Bijzondere bejaging op houtduiven en konijnen de rest van het jaar
- Jacht met drijfhond geopend 15 september – 15 januari

4a. Jachtvoorwaarden: weidelijkheid

- Niet jagen op graanvelden enz. waar gewas nog niet of pas gemaaid is; niet jagen bij voederplaatsen; niet jagen op wild dat nog niet vliegvlug is; niet jagen bij sneeuw.
- Een reeks verboden jachtmiddelen, waaronder duivencarousels.
- Een zorgplicht inzake veiligheid voor andere recreanten, met een meldingsplicht voor jagers en een meldingsrecht voor recreanten.

4c. Jachtvoorwaarden: bijzondere bejaging

- Voorafgaande (24u), gemotiveerde melding.
- Te voorkomen schade moet plausibel worden gemaakt, aangetoond moet worden dat andere methoden zonder afdoende succes benut zijn.
- Voor Agentschap niet alleen toezicht, maar recht tot beperken of verbieden.
- Grosso modo overname en veralgemening van bestaande, verspreide bepalingen.

4d. Jachtvoorwaarden: vogelrijke gebieden

- WBE's en jachtrechthouders kunnen, in overleg met lokale natuurverenigingen en landbouworganisaties, jachtvrije zones voorstellen of andere maatregelen voorstellen.
- Minister terzake format en voorwaarden bepalen.
- Minister heeft eindoordeel bij concrete voorstellen, na advies Minaraad.
- Voor zover overlappend met Vogelrichtlijngebieden waarvoor instandhoudingsdoelstellingen bepaald zijn, moeten maatregelen stroken met de instandhoudingsdoelstellingen
- Wanneer er niet gekomen wordt tot dergelijke, aanvaarde afspraken, is de jacht in vogelrijke gebieden opgeschort van 15 november tot 14 februari

4e. Specifieke jachtvoorwaarden: grofwild

- Vernieuwing 1: drijfjacht onder voorwaarden mogelijk
- Vernieuwing 2: voor frislingen/overlopers aanzitjacht
- Vernieuwing 3: voor zonsopgang en na –ondergang
- Vernieuwing 4: afschotplan ook voor bijzondere bejaging

4f. Specifieke jachtvoorwaarden: kleinwild

- Vernieuwing 1: eenvoudiger wildbeheerplan (zie definities)
- Vernieuwing 2: Agentschap kan jacht sluiten in jachtterrein als er in dat jachtterrein in contrast met omliggende terreinen onvoldoende maatregelen worden genomen tot verbetering van de wildstand.

4g. Overige voorwaarden: bestrijding

- Vernieuwing 1: scheiding van regulering
- Vernieuwing 2: beschrijving van middelen
- Vernieuwing 3: geen bestrijding verwilderde kat
- Vernieuwing 4: explicitering duivencarousells
- Vernieuwing 5: kastvallen van 1000dm³

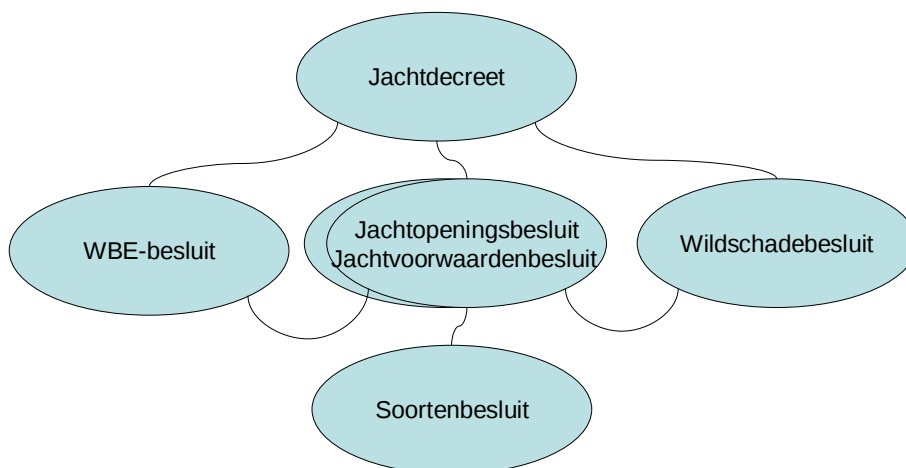
4h. Overige voorwaarden: natuurbeheer/onderzoek

- Vernieuwing 1: scheiding van bestrijding
- Vernieuwing 2: hier alleen regulering verwilderde katten
- Vernieuwing 3: vergunningsmacht van agentschap
- Vernieuwing 4: niet alleen OCMW, maar ook rapportering

4i. Overige voorwaarden: handel en vervoer

- Vernieuwing 1: grofwild regels hier gekaserneerd
- Vernieuwing 2: onderscheidbaarheid fazanthen en -haan
- Vernieuwing 3: afwijkingsmogelijkheid marterachtigen
- Vernieuwing 4: *levende of dode* meerkoeten, smienten enz.

5. Enkele relaties

5. Hoe gaat het nu verder?

- IKW + Vlaamse Regering 21 maart afgerond
- Advisering in de eerste helft van april
- Vervolgens: IKW + Vlaamse Regering
- Advies Raad van State
- Voor einde mei: definitieve vaststelling